bir ekmek bir Politika (ikisinden de vazgeçilmez)

Fiyatı 250 kuruş

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

SALI 9 OCAK 1979

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No.5 Cağaloğlu
Ankara: İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara: 17 65 36 • 18 36 38

Yıl 5 Sayı 2007

"Kamboçya'nın Ulusal Kurtuluşu için Ulusal Birlik Cephesi'ne bağlı birlikler yönetimi ele aldı

Kamboçya halkının örgütlü savaşımı utkuyla sonuçlandı

- ★ Kamboçya halkının da yardımı ile ülkeyi gericilerin elinden kurtaran cephe, ülkede devrim programını uygulamaya başladı
- ★ ABD ve Çin resmi sözcüleri, Cephe'ye bağlı birlikleri «işgalci» olarak niteledi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Gerici Pol Pot kliğine karşı 3 Aralık günü kuruluşu resmen açıklanan Kamboçya'nın Ulusal Kurtuluşu için Ulusal Birlik Cephesi'ne bağlı birlikler önceki gün başkent Phom Phen'i de ele geçirerek ülkenin yönetimini ele almıştır. Tüm dünya ilerici güçleri tarafından memnunlukla karşılanan olayla ilgili olarak TASS ajansı şu haberi vermiştir:

Ulusal Birlik cephesile bağlı birlikle Kamboçya halkının da yardımıyla ülkeyi kurtarmıştır. Cephe ülkede devrim programını uygulamaya başlamıştır.

«Böylece Kamboçya'da, Kamboçya'nın tek temsilcisi olan ulusal birlik cephesinin bayrağı dalgalanmaya başladı.

Tüm dünya ilerici güçleri ulusal kurtuluş için ayaklanan halkın mücadelesini saygıyla karşılıyor. Bağımsız ve özgür Kamboçya'nın do-

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Bedelsiz otomobil araç ve gereç ithal'ne giriş beyannamesi doldurulması şartı Bakanlıkça kaldırıldı

İZMİR (A.A.)

Yurt dışında çalışan işçilerin bedelsiz otomobil, araç ve gereç ithalinde, doldurmaları gereken «giriş beyannamesi» şartı bakanlık tarafından kaldırılmış, konu Gümrük Başmüdürlüğüne bir telsiz emri ile bildirilmiştir.

İzmir Gümrükleri Başmüdürü İhsan Erday, bu uygulama ile komisyoncu, takipçi ve öteki aracıların devreden

(Devamı 7. Sayfa'da)

TGS, THY'da basın indir[illegible]minin kaldırılmasını e[illegible]eştirdi

ANKARA (A.A.)

TMMOB Orman Mühendisleri Odası Sekreteri Yüksel Karakurt, Orman Mühendisleri Görev ve Yetki Yasasının biran önce çıkarılarak hizmette etkinlik sağlanması gerektiğini bildirmiş, «Emekçi halktan yana ormancılık politikasının ancak ilerici, devrimci, yurtsever ormancıların işbaşına getirilmesi ile sağlanabileceğini» söylemiştir.

Yüksek Karakurt, dün verdiği demeçte, orman mühendisleri odası Bursa, Balıkesir ve Eskişehir il temsilcileri toplantısında alınan kararları açıklamıştır. Karakurt, toplantıda tüm orman çalışanlarının

(Devamı 7. Sayfada)

İran'daki dünkü gösterilerde Bahtiyar hükümetini protesto için genel grev çağrısı yapıldı

TAHRAN, (A.A.)

Tahran dün de «Şaha ölüm» ve «Şah gitmelidir» diye bağıran grupların gösterilerine sahne olurken yetkililer Şah Rıza Pehlevi'nin ülkeyi terketmesinin an me-

(Devamı 7. Sayfa'da)

«Haftalık genişletilmiş sıkıyönetim Eşgüdüm Toplantısı» yapıldı

ANKARA (A.A.)

Her Pazartesi günü yapılması kararlaştırılan «Haftalık Genişletilmiş Sıkıyönetim Eşgüdüm Toplantısı» dün saat 09.00'da Başbakan Bülent Ecevit'in başkanlığında toplanmıştır.

Genelkurmay Başkanlığında yapılan toplantıya, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, ilgili bakanlar, kuvvet komutanları, Genelkurmay İkinci Başkanı Orgeneral Haydar Saltık, Mil-

(Devamı 7. Sayfa'da)

Orman Mühendisleri hizmette etkinlik sağlanması için görev ve yetki yasalarının biran önce çıkarılmasını istedi

İSTANBUL (A.A.)

Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) İstanbul Şubesi İcra Kurulu, Başbakan Bülent Ecevit ile Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt'e başvurarak, Türk Hava Yolları'nda uygulanan basın indiriminin kaldırılmasının yanlış bir uygulama olduğunu belirtmiş ve kararın yeniden gözden geçirilmesini istemiştir.

(Devamı 7. Sayfada)

CHP'li Yıldırım istifasını geri aldı

ANKARA, (A.A.) — Adıyaman milletvekili Ramazan Yıl[illegible]ırım üç gün süren ayrılıktan [illegible]onra istifasını geri alarak yeniden [illegible]HP'ye dönmüştür. Ramazan Yıldırım ge[illegible] [illegible] bunalım sonucu istifa ettiğini bildirerek «bunda[illegible] sonra Ecevit'le bu partiden ayrılabilir ben [illegible]la ayrılmam» demiştir.

4 Oc[illegible] 1979 günü Millet Meclisi Başkanlığı ile CHP Genel Başkanlığına yazdığı b[illegible] yazı ile partisinden istifa e[illegible]ğini bildiren Adıyaman CHP Milletvekili Ramazan Yıldırım önce[illegible] gece aile fertleri ve partili yetkilile[illegible] yaptığı görüşmeler sonucu kararını değiştirerek istifasını geri almıştır. Yıldırım, parti genel başkanlığına [illegible]nderdiği mektubun da istifasını geri alışını şöyle ifade et[illegible]iştir:

«Cumhuriyet Halk Partisinden istifa etmiş olduğumu daha önce unutmuştur, istifamı geri aldığımı saygı ile arz ed[illegible]rim.»

ECEVİT KABUL EDİYOR

Ramazan Yıldırım istifasını duyar duymaz Ankara'ya gelen yakın akrabalarından [illegible]ları ile birlikte önceki gün saatlere kadar CHP Gen[illegible]l Sekreteri Mustafa [illegible]tündağ'ın evinde oturmuş, istifasını geri aldığına ilişkin ya[illegible]yı da orada yazmıştır. Daha sonra Başbakan ve CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit durumdan haberdar edilmiş ve dün sabaha ka[illegible] saat 01.[illegible]0'da Ramazan Yıl[illegible] [illegible] ber[illegible]inde Genel Sekreter Mustafa Üstündağ ve Adıyaman CHP Milletvekili Kemal Tabak ol[illegible] halde Başkan Ecevit'i evinde ziyaret etmiştir.

Ecevit ile Yıldırım'ın görüşmesi yakla[illegible] bir [illegible] ka[illegible] sürmüştür. Da[illegible] sonra birlikte Mustafa Üstündağ'ın dostlar kooperatif'de blok no 124 adresindeki evine dönülm[illegible]tür.

Bu arada Üstündağ'ın evine gelen A.A. Muhabiri buraya Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz, Genel Sekreter Yardımcısı

(Devamı 7. Sayfada)

Soğuk ve yağışlı hava etkis[illegible]ni sürdürüyor

ANKARA (A.A.)

Bir süreden beri yurdumuzun üzerinde bulunan soğuk hava ve yağışlı hava etkisini sürdür[illegible]ektedir. Esenboğa Havaalanı'ndan uçak seferleri «gecikmeli» olarak yapılabilmektedir. Karayollarında ise bazı yeni kapanmalar meydana gelmiştir. Meteoroloji yetkilileri, yarın yurdun büyük bir bölümünde yeniden yağış beklendiğini bildirmişlerdir.

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünden alınan bilgiye göre, yarın Karadeniz, İçanadolu'nun doğusu, Doğu Akdeniz, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde yağış beklenmektedir. Yağışlar Doğu Akdeniz sahilinde yağmur, öteki bölgelerde karla karışık yağmur ve kar şeklinde olacaktır.

Rüz[illegible]rlar kuzey yönlerden hafif, arasıra orta kuvvette, batı K[illegible]deniz, Marmara ve Ege'de kısa süreli fırtına şeklinde esecektir.

SEFERLER GECİKMELİ

THY ilgilileri, Esenboğa Havaalanında, buzlanan pistin t[illegible]mizlenmesi nedeniyle seferlerin geciktiğini Trabzon ve Gaziantep seferlerinin ise bu illerdeki olumsuz koşullar nedeniyle iptal edildiğini açık[illegible]mışlardır. Meydan Meteoroloji yetkilileri ise, Esenboğa'da öğleden sonra kar yağışı beklediklerini söylemişle[illegible]dir.

ANA YOLLAR AÇIK

Karayolları Genel Müdürlüğünden alınan bilgiye göre, an[illegible] karayolları açıktır. Ancak bazı yörelerde ilçe yolları kar ve tipi nedeniyle kapanmış bulunmaktadır.

Kar ve tipi nedeniyle kapalı bulunan yollar şunlardır:

Konya civarında Taşkent-Adiller, [illegible]rum civarında Cemilbey - Ortaköy, Erbaa - Gökdere, K[illegible]s ve Erzurum y[illegible]larında Ardahan - Göle, Damal - Pasof, Karaurgan - [illegible]arıkamış, Karayazı - Tutak, Kırıkhan - Gökoğlan, Karayazı - Göksu, Ardahan Ayrımı - Yal[illegible]z Çam, Üçyol-Çi[illegible]r.

Ordu civarındaki Niksar - Akkuş yolu ise menfez yıkılması nedeniyle kapanmıştır.

TRABZON HAVA LİMANI

Trabzon hava limanı pistin'n yoğun kar yağışı nedeni ile buz tutması üzerine THY'nın İstanbul ? Trabzon uçak [illegible]ferleri karşılıkla olarak iptal edilmiştir.

(Devamı 7. Sahifede)

Mesleki ve Te[illegible]nik yüksek öğretmen okullarında kesin kayıtlar dün başıadı

ANKARA (AA)

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Meslek ve Teknik Yüksek Öğretmen Okullarının 1978 - 1979 öğretim yılı için kesin kayıt hakkı kazanan öğrencilerin kayıtları dün başlamıştır. Kesin kayıt işlemleri 22 Ocak Pazartesi günü sona erecektir.

Mili Eğitim Bakanlığına bağlı Mesleki ve Teknik Yüksek Öğretmen Okullarına, Aralık ayı başında üniversitelerarası seçme sınavı sonuçlarına göre ön kayıt yaptıran adaylar kesin kayıt yaptırabileceklerdir. Ön kayıtların bilgisayarla değerlendirilmesinden sonra kesin kayıt yaptırmaya hak kazanan adaylara durumları posta ile duyurulmuştur.

KESİN KAYIT YAPTIRILAN OKULLAR

Kesin kayıt işlemleri dün başlayan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullar şunlardır:

ız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu, Yüksek Teknik Öğretmel Okulu, Ticaret ve Turizm Yüksek Öğretmen Okulu, Endüstriyel Sanatlar Yüksek Öğretmen Okulu, Erkek Sanat Yüksek Öğretmen Okulu, stanbul Yüksek Teknik Öğretmen Okulu ve İzmir Erkek Sanat Yüksek Öğretmen Okulu.

Mili Eğitim Bakanlığına bağlı Mesleki ve Teknik Yüksek Öğretmen Okullarına kesin kayıt yaptırma hakkını kazandıklarına ilişkin belge ellerine geçtikten sonra 22 Ocak tarihine kadar k[illegible]t yaptırmayan adaylar, k[illegible]t haklarını yitireceklerdir.

EĞİTİM ENSTİTÜLERİNE KESİN KAYITLAR

Mili Eğitim Bakanlığından verilen bilgiye göre, A[illegible]lık ayı başında ön kayıt ya[illegible]tırılan Eğitim Enstitüleri[illegible]

(Devamı 7. Sayf[illegible]

Ocak ayında ödenecek vergiler ve verilecek beyannameler açıklandı

ADANA, (A.A.) —

Ocak ayı içerisinde yükümlülerin ödeyecekleri vergi ve primlerle verecekleri beyannameler açıklanmıştır.

Adana defterdarlığı tarafından ocak ayı mali takvimi şöyle özetlenmiştir:

GELİR VERGİSİ

Komandit şirketlerde, komanditer ortakların kâr, hisselerinde %20'sinin gelir vergisi ... (20 Ocak akşamına kadar). Aralık ayında hizmet erbabına ve serbest meslek erbabına yapılan ödemelere ait gelir vergisi stopajı (20 Ocak akşamına kadar).

İŞLETME VERGİSİ:

Gerçek usulde vergiye tabi olanların Aralık ayında tahsil ettikleri işletme vergileri (15 Ocak akşamına kadar).

Götürü usulde vergiye tabi olanların 1'nci taksidi (Ocak sonuna kadar).

GİDER VERGİSİ

İSTİHSALL VERGİSİ):

Aralık ayında vergiye tabi teslimlere ait vergiler (15 Ocak akşamına kadar).

MALİ DENGE VERGİSİ:

İlgili olduğu vergilerle birlikte aynı sürede.

SOSYAL SİGORTALAR PRİMLERİ:

Aralık ayında yapılan ödemeler üzerinden tahakkuk ettirilecek primler (Ocak sonuna kadar).

BAĞ-KUR PRİMLERİ:

Bağ-Kur üyelerini 1'nci taksit primleri (Ocak sonuna kadar).

VERİLECEK BEYANNAMELER

☆ Hizmet erbabı ve serbest meslek erbabına Aralık ayında yapılan ödemelere ait muhtasar beyanname (20 Ocak akşamına kadar).

☆ Aralık ayındaki teslimlere ait gider (istihsal vergi beyannamesi 15 Ocak akşamına kadar).

☆ Üç aylık sosyal sigortua prim bodroları (Ocak sonuna kadar).

Çukurovanın beş yılda bir turizm merkezi haline gelebileceği öne sürüldü

ADANA (AA)

Çukurova'nın uluslararası turizme kapısını açabilecek potansiyele sahip olduğu ancak bu potansiyel değerlendirilemediği için yöreye çok az sayıda turist geldiği ifade edilmiştir.

Bu konuda hazırlanan bir raporda, Çukurova'nın 5 yılda uluslararası turizm merkezlerinden biri haline gelebileceği belirtilerek şu görüşlere yer verilmiştir:

«Çukurova Akdeniz'in en güzel sahillerine sahiptir. Dik ve manzaralı dağlar, tarihi önemi haiz yerler, uzun turizm sezonuna imkân veren iklim Çukurova'dadır. Hava, kara ve deniz yolu ile ulaşım imkânları vardır. Ancak, Çukurova'da uluslararası turizm için kaliteli konaklama yerleri, yayla ve sahillerde Avrupa ölçüsünde otel ve moteller yoktur. Halk turizmin bir endüstri olduğu bilincinde değildir. Bu bakımdan konaklama tesisleri kurulurken, halkın da turizm standartlarına uydurulması şarttır.

İlk başta sanayileşme tarımsal dönüşüm, dış pazarlarla sıkı temas sonucu ticari amaçla gelen ziyaretçilerin yatacak yer ihtiyacı olacaktır. Dolayısiyle yeni imkânların milletlerarası inşaat ve işletme standartlarına uydurulması şarttır.

Yerli turistlerin dinlenme ve tatil yerlerine olan ihtiyacı önemli ölçüde artmaktadır. Çukurova bu bakımdan da önemli turistik merkez olabilme niteliklerine sahiptir.

(Devamı 7. Sayfa'da)

Altı Nokta Körler Rehabilitasyon Merkezinde 4 yılda 350 kişi eğitildi 230 kör yurttaş işe yerleştirilerek işbaşı eğitiminin sağlandığı açıklandı

İSTANBUL, (A.A) —

Altı Nokta Körler Rehabilitasyon Merkezi Müdürü İsmail Necdet Aygün, «Beyaz Baston Körler Haftası»nın başlaması nedeni ile yaptığı açıklamada, Türkiye'deki tek rehabilitasyon merkezinde dört yılda 350 kişinin eğitildiğini ve 230 kişinin de işe yerleştirilerek işbaşı eğitiminden geçrildiğini söylemiştir.

Altı Nokta Körler Rehabilitazyon Merkezi Müdürü Aygün, Sağlık Bakanlığına bağlı olan merkezde yetişkin körler için kendi kendine yetme ve işbaşı eğitimleri düzenlediklerini belirterek şöyle demiştir;

«Altı Nokta Körler Rehabilitasyon Merkezi Türkiye'de bir tanedir. Emirgan Reşitpaşa'daki bu merkezde yetişkinlerin yani 18 yaşından yukarı olanların kendi kendine yetme ve işbaşı eğitimleri yapılır.

Merkezimizdeki eğitim yılda iki devredir. Buradaki eğitim, körler okulundakinden çok farklıdır. Buna bir çeşit adam adama eğitim de diyebiliriz. Onun için, her dönem 18 yaşın üzerinde 40 kişiyi yani, yılda azami 100 kişiyi eğitebiliyoruz. Burada yapılan kendi kendine yetme eğitimi sayesinde körler kendi gereksinmelerini kendileri karşılayacak duruma gelirler.

Ayrıca merkezimiz körlerin hayatını kazanmaları için de eğitim yapmaktadır. Beş yıldır faaliyet gösteren merkezimizde şimdiye dek 350 kişi eğitim görmüştür. Bunlardan 230'una biz iş bulduk ve işbaşına eğitimlerini sağladık. Körlere uyguladığımız hayatını kazanma eğitiminde paketleme, montaj, fırça yapma, halı yapma, dokuma, örgü santral operatörlüğü gibi branşlar vardır. Merkezimizde kişiler yeteneklerine göre bu branşlarda eğitim görürler.»

Aygün, körler haftasının dünyanın çeşitli ülkelerinde 40 yıldan beri, bizde ise dört yıldır kutlanmakta olduğunu, ancak eğitim yönünden dört yılda büyük aşamalar kaydedildiğini batı ile aramızda hiçbir farklılık olmadığını belirterek, bunun devlet ve vatandaş arasındaki işbirliği sonucu gerçekleştiğini de kaydetmiştir.

Aygün, körler haftası için resmi kuruluşların, derneklerin işbirliği yapması gerektiğini bazı kişilerce körlerin istismar edildiğini, dilencilik aracı gelir kaynağı olarak görüldüğünü önçelikle bunun önlemesi gerektiğini bildirerek sözlerini şöyle sürdürmüştür:

«4. Körler Haftası bugün başladı. Ancak, bu hafta talim terbiye tarafından resmen ilân edilmesine karşın resmi bir kuruluşun önderliğinde yapılmıyor, çeşitli dernekler kendi görüşlerini yansıtmaya çalışıyorlar. Bazı kişiler ise körler adına dilencilik, duygusal dilencilik yaparak onları sömürmektedirler.

Körler haftası resmi, bir kuruluş tarafından örneğin Verem Savaş Haftasında olduğu gibi yapılsa daha yararlı olur. Kanısındayım.

Ciddi ve devlete bağlı kuruluşların temsilcilerinin katılacağı milli bir komisyon veya komite kurulmalı ve çalışmalar, bu yönde yönlendirilmeli ve devletin de desteği sağlanarak körlere hizmet götürülmelidir.

Körlere para yardımı yerine, bu yardımlar körlerin eğitimine katkıda bulunan kurumlara verilmelidir.»

Turizm Bankası ile Balçora Belediyesi ortaklık kurdu

İZMİR, (A.A.) —

Türkiye Cumhuriyeti Turizm Bankası ile Balçova eBlediyesi, Balçova'daki yarım kalmış termal tesislerin bir an önce tamamlanıp hizmete açılması için bir ortaklık kurmuşlardır.

Balçova Belediye Başkanı Sami Katırcıoğlu, ortaklıkla ilgili çalışmaların tamamlanmak üzere olduğunu bildirmiştir.

Belediye Başkanının verdiği bilgiye göre, yarım kalmış 600 yataklı te rmal otel bir an önce tamamlanacak, çevresi tanzim edilerek turistik ve sportif tesisler yapılacaktır. Ayrıca teleferik tepesindeki 6 katlı 36 yataklı bir dağ oteli inşa edilecek döner gazino ile kafeteryanın eksiklikleri giderilecektir.

Belediye başkanı, döner gazino ile ilgili mekanik sistemin Almanya'dan geldiğini ve ortaklığın resmen faaliyete geçmesinden hemen sonra montaj çalışmalarına başlanacağını sözlerine eklemiştir.

GEREKLİ TELEFONLAR

İstanbul Valiliği	28 60 47
İstanbul Belediye Başkanlığı	28 21 00
Turizm ve Tanıtma Bakanlığı İstanbul Bölge Müdürlüğü	45 68 75
Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TURSAB)	48 19 71
İstanbul Emniyet Müd.	27 45 00
İstanbul Trafik Şb. Müd.	61 11 41
İTFAİYE :	
Fatih	21 11 24
Beyoğlu	40 77 77
Bakırköy	71 64 66
Beşiktaş	48 33 84
Kadıköy	38 08 72
Üsküdar	33 04 01
ŞIHHI İMDAT:	
Fatih	21 15 95
Beyoğlu	44 49 98
Üsküdar	44 49 98
Sarıyer	44 49 93
İstanbul Müftülüğü	22 40 61
İstanbul Zabıta Müd.	27 55 00
Milli Eğitim Müd.	27 71 00
Beden Terbiyesi İst. Bölge Müd.	45 90 54
T.H.Y. Genel Müd.	46 20 61
T.H.Y. İstanbul Satış Müd.	46 40 17
T.H.Y. İçhat Trafik Şefliği	73 71 54
Yeşilköy Hava Limanı Danışma	73 20 20
TCDD. 1. İşletme Müd. (H. Paşa)	36 55 00
TCDD. H. Paşa Danışma	36 04 75
TCDD. Sirkeci Yurtdışı	26 71 10
TCDD. Aksaray Bilet Satış	47 48 54
THY. Bilet Satış (TURŞEN)	26 71 08
Yurtdışı Uçak Biletleri Satış	28 62 32
Deniz Yolları	44 02 07
İstanbul Müzeler Müd.	26 42 40
PTT Arıza	02
PTT Şehirlerarası	03
PTT Milletlerarası	28 48 20
PTT Danışma	01
Haseki Hastahanesi	23 60 00
Cerrahpaşa Hastahanesi	24 19 26
Guraba Hastahanesi	23 32 00
Samatya S. S. Hastahanesi	25 60 20
Esnaf Hastahanesi	26 40 50
Zeynep Kâmil Hastahanesi	33 59 10
Eminönü Kaymakamlığı	22 90 90
Fatih Kaymakamlığı	23 46 87
Bakırköy Kaymakamlığı	71 60 33
Şişli Kaymakamlığı	48 18 54
Beşiktaş Kaymakamlığı	61 00 32
Kadıköy Kaymakamlığı	38 29 31
Eyüp Kaymakamlığı	21 16 64
Zeytinburnu Kaymakamlığı	25 78 37
İstanbul Avcılar Kulübü	49 39 47

SİNEMALAR

BEYOĞLU

- ALKAZAR: (45 75 38) Hedefte Vuruşanlar - Öp ve Sev.
- DÜNYA: (49 93 61) Emanuelle. 12.00, 21.15
- FİTAŞ: (49 93 61) NEA. 12.00, 21.15
- EMEK: (44 84 39) Yüz Yüze. 12.00, 21.15
- LALE: (44 35 95) Yıkılmayan Adam. 12.00 devamlı 21.15
- SİNE POP: (44 24 22) Adalar Güzeli. 11.00 devamlı 21.15
- YENİ MELEK: (44 42 89) Fırat'ın Cinleri. 12.00, 21.15
- ZAFER (44 93 06) Tokat - Domatesler ve Silahlar. 13.30 devamlı 20.30
- ANKARA: (64 16 86) Bizim Hikâyemiz. 12.00 20.00
- KONAK: (48 26 06) Sürücü. 11.00 devamlı 20.30
- SİTE: (47 69 47) Fırat'ın Cinleri. 12.00 devamlı 21.15
- İNCİ: (40 45 95) Köşeyi Dönen Adam. 11.00 devamlı 21.15
- ŞAN: (40 67 92) Yıkılmayan Adam. 11.00 devamlı 21.15
- MISTIK: Köşeyi Dönen Adam. 11.00 devamlı 20.30
- YUMURCAK: (61 01 91) Yıkılmayan Adam - Şenlik Var. 11.00 devamlı 20.30

İSTANBUL

- BULVAR: (21 35 78) Köşeyi Dönen Adam. 11.00 devamlı 21.00
- HAKAN: (23 42 33) Selvi Boylum Al Yazmalım. 11.00, 21.30
- İPEK: (22 25 13) Ateşli Kadın. 11.30, 21.30
- KISMET: (21 17 21) Ceylan - Evlatlık. 11.00 devamlı 21.30
- KRİSTAL: (21 57 66) Fırat'ın Cinleri. 11.30, 21.30
- KARTAL: (75 21 27) Kibar Feyzo - Kırmızı Kabaret. 13.00, 20.00
- KÖŞK: (21 61 63) Tatlı Bela - Tatlı Sevgilim. 10.30, 21.30
- MARMARA: (22 33 60) Emmanuella. 12.00, 21.15
- SİNEMA 74: (72 04 44) Kafes. 12.00, 21.15
- SAYANORA: (71 61 83) Yıkılmayan Adam. 11.00, 21.15
- ŞAFAK: (22 25 13) Fırat'ın Cinleri. 12.00, 21.15
- YILDIZ: (21 11 37) NEA. 11.30, 21.15

KADIKÖY - ÜSKÜDAR

- AS: (36 00 50) Hata. 11.00, 22.00
- ATLANTİK: (55 43 70) Köşeyi Dönen Adam. K. Sunal.
- SİNEMA 63: (55 10 34) Adalet. C. Arkın 11.00, 21.15
- SUADİYE: (Ş. Bakal) Konvoy. A. Mc. Graw.
- ÜSKÜDAR: (33 24 75) Sevgili Kardeşim. Ü. Emre - Kadının Sarısı. 11.00, 21.00

RADYOLAR

TRT-1

05.00 Açılış ve Program
05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
07.3 Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.02 Türküler Geçidi
09.20 Dilden Dile
09.40 Türk Hafif Müziği
10.01 Arkası Yarın
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
12.55 Reklamlar, Radyo TV Program Haberleri
13.00 Haberler
13.15 Bağlama Takımından Oyun Havaları
14.32 Yaşayan Bestecilerimiz
15.00 Kısa Haberler
15.01 Efsaneler ve Türkülerimiz
15.20 Şarkılar
15.40 Hafif Müzik
16.05 Okul Radyosu
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.00 Kısa Haberler
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 Haberler
19.30 Türküler
95.0 Çocuklar İçin On Dakika
20.00 Kısa Haberler
20.02 Türküler
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Türküler Geçidi
21.00 Kısa Haberler
21.02 Şarkılar
21.30 Stüdyo Sizin
22.00 Kısa Haberler
22.02 T.B.M.M. Saati
22.35 Çeşitli Müzik
2300 Haberler
23.10 Beraber ve Solo Şarkılar
23.40 Türküler ve Oyun Havaları
24.00 Kısa Haberler
00.02 Gece noKe sr i2
00.02 Gece Konseri
00.55 Kısa Haberler
01.00 Program ve Kapanış

TRT-2

8.00 Açılış ve Progran
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinder
09.30 Sabah Konseri
10.00 Sarkılar
10.30 Kadın Sanatçılarımız
11.00 Türküler ve Oyun Havaları
11.30 Şarkılar
12.00 Dünya Folklorundan
12.20 Şarkılar
12.45 Bir Pınarki
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.00 Mikrofonda Halk Müziği
14.30 Yabancı Dil Öğrenelim
16.00 Hafif Müzik
16.20 Arkası Yarın
16.40 Şarkılar
17.00 Ses Ustaları
18.00 Yurttan Sesler Erkekler Topluluğu
18.30 Kültür Sorunları
19.00 Haberler
19.30 Hafif Müzil
19.45 Türküler
20.00 İleri Türk Müziği Konservatuarı
20.30 Küçük Konser
21.00 Sanat Olayları
21.30 Türküler
21.45 Şarkılar
22.00 Hafif Müzikte Dans
22.30 Solistlerden Şarkılar
23.00 Çağdaş Türk Sanat Müziği
23.30 Haberler
23.35 Saz Eserleri ve Saz Soloları
23.58 Program ve Kapanış

TRT-3

07.00 Açılış ve Program
07.20 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
9.00 Barok Müzik
09.30 Hafif Müzik Sanatçıları Söylüyor
10.00 Çeşitli Sololar
10.30 Ülkeler ve Müzikleri
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
14.30 Caz Müziği
15.00 Günün Konseri
16.00 Oda Müziği
17.00 Gençler İçin
18.00 Stüdyo FM
19.00 Akşam Konseri
20.00 Müzik Sözlüğü
20.30 Caz Müziği
21.00 Solodan Orkestraya
22.00 Gecenin Getirdikleri
23.00 Salı Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve Kapanış

TİYATROLAR

ÖZEL TİYATROLAR:

- ALİ POYRAZOĞLU - KORHAN ABAY TİYATROSU: (49 56 62) İsteyenin Bir Yüzü Kara Vermeyen Zenci. (21.00)
- ANYAMANYA KUMPANYA: (44 25 28) (Mete İnselel) Kim Bu Herif (21.00)
- DEVEKUŞU KABARE: (44 46 75) (Zeki Alasya - Metin Akpınar) Biz Bize Benzeriz. (21.00)
- GAZANFER ÖZCAN - GÖNÜL ÜLKÜ: (46 80 91) Yağmurdan Kaçarken. (21.00)
- NEJAT UYGUR: (22 41 12) Napolyon. (21.00)
- LEVENT KIRCA ARKADAŞ KABARE: (25 01 78) Hayatiye Bir Hayat Ver. (21.00)
- KENT OYUNCULARI: (46 35 89) Vanya Dayı. (21.00)
- TEVFİK GELENBE TİYATROSU: (37 87 94) Hüsniyetli Hüsnü (21.30)

ŞEHİR TİYATROLARI:

- FATİH: (26 53 80) Bizler ve Bizler. (21.00)
- HARBİYE: (74 77 20) Sersem Kocanın Kurnaz Karısı. (21.00)
- KADIKÖY: (36 31 21) Ayak Bacak Fabrikası. (21.00)
- ÜSKÜDAR: (33 03 97) Almanlar (19.00)
- TEPEBAŞI DENEME SAHNESİ: (44 79 58) Marat Sade. (20.00)

AVRUPA PARLAMENTOSU SEÇİMLERİ FRANSIZ POLİTİKA ÇEVRELERİNDE GERGİNLİĞİ ARTTIRDI

* JACQUES CHIRAC'IN FRANSIZ KOMUOYUNA YAPTIĞI BİR ÇAĞRI İKTİDAR PARTİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİ DE GERGİNLEŞTİRDİ

Feridun AKSIN

Fransa'da iktidar koalisyonunu oluşturan partilerden en güçlüsü olan De Gaulle'cü (RPR) Partisinin lideri, Paris Belediye Başkanı Jacques Chirac'ın Fransız halkına yaptığı bir çağrı'nın radyo, televizyon ve gazetelerde yayınlanması Fransa politika çevrelerinde geniş kaynaşmalara ve yorumlara yol açtı.

Jacques Chirac çağrısında «halk kendini korumasının ortaya saklanmak istenen iktidarları açık olarak görebilme yeteneğine bağlı olduğu tarihsel günlerdeyiz» diye başlıyarak Cumhurbaşkanı Hükümetin Avrupa Parlamentosuna ilişkin politikasının Fransanın bağımsızlığını tehlikeye attığını ileri sürmektedir.»

Gerçekten de Fransa'da günün en baş konularından biri gelecek haziran ayında yapılacak Avrupa Parlamentosu seçimleridir. Bu seçimlerle ilgili tartışmalar ve gayri resmi kampanya birkaç aydanberi başlamış bulunuyor.

Haziran ayında yapılacak Avrupa Parlamentosu seçimlerinin özelliği ilk defa olarak parlamento üyelerinin her ülkede genel oyla seçilmesidir. Bu güne kadar yururlukte olan pratik her ülkenin parlamentosundan milletvekillerinin parlamentodaki partilerin milletvekili sayılarına göre, kendi ülkelerinin üyelerini meclisler yoluyla seçmeleriydi.

Avrupa Parlamentosunun genel oyla seçilmesine daha bu konu parlamentoya getirilirken Fransız Komünist Parrtisi karşı çıkmıştı. İçlerinde en çok milletvekili olan Chirac'ın De Gaulle'cü partisi RPR de bulunmak üzere iktidar partileri genel oyu savunmuşlar ve Sosyalist Parti de onlara katılmıştı.

Komünist Partisi bu genel oyla yapılacak seçime karşı çıkarken, gerekçe olarak, böyle genel oyla seçilecek bir Avrupa Parlamentosunun yetkilerinin artırılacağı ve giderek ülkenin ulusal parlamentosunun üzerinde bir daha yetkili parlamento oluşturacağı, görüşünü ileri sürüyordu. Buna rağmen Chirac'ın partisi genel oyla seçim teklifini parlamentoda oylamıştı.

Chirac Fransız halkına yapılan çağrısında, şimdi, komünistlerin tezine yaklaşan bir görüş ileri sürüyor ve Avrupa Parlamentosunun yetkilerle donanmasının Fransız ekonomisinin tümüyle büyük kayıplara uğramasına neden olacağını ve Fransız ekonomisinin Avrupa Ekonomik Topluluğundaki ekonomik bakımdan daha güçlü ülkelerin etkisi altına gireceğini belirtiyor.

Chirac'ın bu çıkışının çeşitli yorumları yapılıyor. Bir kısım çevreler bu çıkışı Avrupa Parlamentosu seçimlerinde Chirac'ın iktidar ortaklarından ayrı bir liste çıkarmasının bir gerekçesi olarak görürken, bir kısım çevreler daha geniş tutarak 1981 Cumhurbaşkanlığı seçimleri için bir yatırım olduğunu söylüyorlar.

Bu olay karşısında kamu oyunun geniş kesimleri şunu belirtmekten kendilerini alamıyorlar: «Eğer, hükümet gerçekten Fransa ve Fransızlar için bu kaadr zararlı bir politikayı yürütüyorsa, eğer, ulusal çıkarmalara ihanet eden eylemleri sürdürüyorsa... Chirac böyle bir baaknlar kurulunu oylarıyla nasıl destekleyebiliyor?»

Vietnam Dışişleri Bakanlığı Kamboçyada'ki çarpışmalarla ilgili olarak yöneltilen iddiaları yalanladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Hanoi Radyosu Vietnam kuvvetleriinn son günlerde Kamboçya'da cereyan etmekte olan kanlı çarpışmalara katıldıkları yolundaki yabancı kaynaklı haberleri kesinlikle yalanlamıştır.

Vietnam Dışişleri Bakanlığının yayınladığı bildiride, çarpışmaların Kamboçya kuvvetleri

(Devamı 7 Sayfada)

Fazla televizyon seyreden çocuklar saldırgan oluyormuş

Yale Üniversitesi ruhbilimcilerinin yaptıkları bir araştırmaya göre, fazla televizyon seyreden çocuklar, başka şeylerle meşgul olan çocuklardan daha saldırgan olmaktadırlar. Doktor Jerome Singer ile Doktor Dorothy Singer'in araştırmasının şaşırtıcı bir sonucu da, çocukları şiddete iten programlar arasında güldürü ve oyun programlarının da yer almasıdır.

Pravda, ABD'nin İran'ın içişlerine karışmasını sert bir dille eleştirdi

* HUMEYNİ, BAHTİYAR HÜKÜMETİNİ YASADIŞI İLAN ETTİ VE PETROL İŞÇİLERİNİ GREVLERİNİ SÜRDÜRMEYE ÇAĞIRDI

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Yayın Organı «Pravda», Amerika'nın, İran'ın içişleğine karıştığını belirtmiştir.

«New York Times» Gazetesinde çıkan ve Amerikan yetkilileri tarafından yalanlanmayan bir habere dikkati çeken «Pravda» Gazetesi, olayların başlamasından bu yana İran'daki Amerikan büyükelçiliği personel sayısının büyük ölçüde arttırıldığını açıklamıştır.

«Pravda», Amerikan savaş gemilerinin bölgeye gönderilmesi de gözönüne alınırsa Amerika'nın İran'ın içişlerine ne kadar karıştığı ortaya çıkmaktadır» demiştir.

Gazetede, «Amerikan Hükümetinin yaptıkları ile söyledikleri çelişki halindedir. Dolayısıyla Tahran, Meşhed ve diğer İran kentlerinde yapılan gösteriler sırasında İran halkının Amerika aleyhine attığı sloganların nedeni kolayca anlaşılabilir» denilmiştir.

«Pravda» Gazetesi, İran'da olan olayların sadece İran halkını ilgilendireceğini söylemiş ve hiç kimsenin İran'ın içişlerine karışmaması gerektiğini vurgulamıştır.

BAHTİYAR HÜKÜMETİ MECLİS ÖNÜNE BUGÜN ÇIKACAK

Öte yandan İran'da yeni kurulan Şehpur Bahtiyar başkanlığındaki hükümetin meclis önüne bugün çıkacaktır.

HUMEYNİ İRAN HALKINI SAVAŞIMINI SÜRDÜRMEĞE ÇAĞIRDI

Ayetullah Humeyni, İran halkını «bir an duraksamaksızın» savaşımını sürdürmeğe çağırmış ve Şapur Bahtiyar hükümetini ise «Gasp ve yasa dışı» ilân etmiştir.

Ayetullah, halkın bütün katmanlarının, öğrencilerin, din adamlarının, tüccarların, işçilerin ve köylülerin, meclisleri ve hükümeti yasa dışı ilân etmeleri gerektiğini» belirtmiştir.

AYETULLAH HUMEYNİNİN BİLDİRİSİ ŞÖYLE SÜRÜYOR:

«İran'ın yürekli ve bilinçli halkı, hayin Şah'ın uşakları ve paralızanlarınca, uluslararası soyguncularca, monarşi yönetimini desteklemek ve Şah'ı iktidarda tutarak petrol şirketlerinin yağmasını ve yabancı egemenliğini sürdürmek için tezgâhlanan tehgitli oyunlara karşı dikkatli olun.»

Ayetullah Humeyni saydığı bu kişi ve çevrelerin,

(Devamı 7. Sayfada)

YAYIN İLANLARI

SANAT EDEBİYAT

ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİNİN 1978 YILI KÜLTÜR VE SANAT ÇALIŞMALARININ BİR DEĞERLENDİRİLMESİ YAPILDI

İstanbul Devlet tiyatrolarında 1978'in son 3 ayında 5 oyunu 14 bin 336 kişi izledi

İSTANBUL (AA)

Atatürk Kültür Merkezinde 1978 yılının son üç ayında Devlet Opera ve Balesi tarafından düzenlenen 33 dinletiyi 15 bin 749 kişi, İstanbul Devlet Tiyatrolarında 43 kez oynanan beş oyunu ise 14 bin 336 kişi izlemiştir.

Atatürk Kültür Merkezi onarıldıktan sonra, 6 Ekim Salı günü yeniden hizmete açılmıştır. Atatürk Kültür Merkezi Basın ve Halkla ilişkiler müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre, İstanbul Devlet Opera ve Balesinde Ekim ayında 13, Kasım ayında dokuz Aralık ayında altı dinleti düzenlenmiş ve bu dinletileri toplam 15 bin 749 kişi izlemiştir. İstanbul Devlet tiyatrolarında, Ekim ayında «Othello» ve «Bir ölümün toplumsal Anatomisi» adlı oyunlar sekiz kez, Kasım ayındda «Bir Ölümün Toplumsal Anatomisi», «eski fotoğraflar», «Yasalar ve Gnsan», «Güneşin Çocukları» «Yük» adlı oyunlar 25 kez oynanmış ve bu oyunların izleyici sayısı 14 bin 336 kişili olmuştur.

Devlet senfoni orkestrası, Ekim ayında beş, kasım ayında iki, aralık ayında da beşi dinleti olmak üzere 12 dinleti sunmuş ve bunları toplam 3 bin 833 kişi izlemiştir.

Devlet klâsik Türk Müziği korosu ise Ekim ayında bir, Kasım ayında ikii, Aralık ayında üç olmak üzere, altı dinleti sunmuş ve izleyici sayısı 2 bin 502 olarak belirlenmiştir.

İstanbul film yapım ve gösterim merkezi'de Ekim ayında dokuz, Kasım ayında iki, Aralık ayında 18 gösteri sunmuş ve bu gösterileri 6 bin kişi izlemiştir.

BİR KİTAP

Ebubekir PAMUKÇU

BATAN YARINLARA
(Şiirler)
Seyyit NEZİR
1978 May Yayınları

Nazir'i ilk kez, Şili Duyarlığıyla tanımış. Şili suDuyarlığı için yazdığım notlarımda, söz konusu uzun şiirin günümüzde yazılmış en başarılı şiirlerden olduğunu belirtmiştim.

Derken, ardından beni karamsarlığa düşüren, —Şili Duyarlığı ozanı Seyyit Nezir'in başarı düzeyinin çok altında olan— Israrla yayımlandı.

Ne var ki, Israrla, görüşümün tam tersi olarak sanat çevrelerince övüldü...
Ve ardından, büyük bir olasılıkla bu ödüllendirmenin etkisiyle Bütün Yarınlarda yayımlandı. Oysa Bütün Yarınlarda, ozanın hesapta olmayan bir kitabıydı. Zaten bu kitabı yayımlayan da, ozanın kendisi değil, bir yayınevlydi. Yani, ozanın, kendi dar olanaklarıyla kamuya duyurabildiği Şili Duyarlığı ve Israrla ile elde ettiği başarıya bir yeyinevi el koyuyordu. Bu nedenle Bütün Yarınlarda'nın Şili Duyarlığı ve Israrla'nın tam tersine, ticari ereklerle yayımlanmış bir kitap olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

İşaret ettiğim bu nokta, ülkemizde sanatçı - yayınevi ilişkilerini, yayınevlerinin sürekli hazıra konma eğilimini sergilemesi bakımından ilginç bir örnektir. Ancak bu durum, Bütün Yarınlarda'da Seyyit Nezir'in başarısını gölgeleyemez.

26 şiir var kitapta. Bu şiirlerin on dört tanesi srarla'dan özenel seçilmiş, geriye kalan on iki tanesi ise yeni. Bunlar da güçlü birer şiir... Kitabı okuyunca, yeniden Şili Duyarlığı ozanını yanımızda hissedebiliyoruz.

Bütün Yarınlarda'nın yeni şiirlerinin ana konusu faşizm... Ozan, Fahrettin'in öldürülmesini şiirleştirerek faşizmi ele alıyor. «Avurdunda, göksünde, karnında, kollarında / ve tam üstünde kalbimizin / 16 kurşun / anca ölüyorsun...

Salt Fa[illegible] faşizmin kanlı yöntem[illegible] [illegible]er yaştan ilerici var karşımızda, önün[illegible] [illegible]nlanan... Ama tüm bunlara karşın sızla[illegible] [illegible]ok Nezir'in şiirlerinde: tam ters[illegible] bir haykırma, bir yüreklendirme...

Kitabın sonunda, Israrla'nın ikinci baskısının yapılacağı yazılı... Evet, Israrla'yı çöp sepetine atmıyoruz. Kuşkusuz, içinde oldukça başarılı, güçlü şiirler var. Ama bunlar, Şili Duyarlığı ile Bütün Yarınlarda'nın ozanı Seyyit Nezir'e göre değiller. Bu nedenle, ozanın Israrla'da ısrar etmemesinin daha doğru bir davranış olacağını sanıyorum.

Ressam Karaca yedinci sergisini bugün açacak

ANKARA (AA)

Ressam Duran Karaca 7. sergisini bugün Alman Kültür Merkezinde açacaktır. Yapıtlarında kırsal kesim insanlarının sosyo-ekonomik yapısını dile getiren Karaca, yaklaşık 40 tablo sergileyecektir.

Kendi olanaklarıyla şimdiye dek 6 sergiyi yurdun çeşitli yörelerinde açan Karaca, ayrıca yurt dışında da yapıtlarını sergilemiştir.

Karaca'nın yapıtları daha çok geleneksel halk sanatımızı minyatürlerimizi ve doğa sevgisini içermektedir. Çalışmalarını daha çok doğup büyüdüğü Çukurova yöresinin geleneklerini işleyen Karaca, resim sanatını benimsemiş bir kişidr.

43 yaşında olan ressam Duran Karaca, resim öğretimini İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'nde yapmıştır. Karaca, aynı zamanda 1971 yılında TRT'nin açtığı yarışmada resim dalında başarı ödülü de almıştır.

Yerli kuyularda ham petrol veriminin azalması Ataş'ta sık sık üretimin durmasına yolaçıyor

MERSİN (AA)

Ataş Rafinerisi ortağı yabancı petrol şirketlerinin işlettiği yerli kuyularda ha mpetrol veriminin düşmesinin Ataş'ta üretimin sık sık durmasına yolaçtığı ileri sürülmüştür.

İlgililer, Ataş ortağı yabancı petrol şirketlerinin Mayıs 1978'den bu yana ham petrol ithal etmediklerini, Diyarbakır ve Batman yöresindeki yerli kuyulardan sağladıkları ham petrolü rafineride işlemekle yetindiklerini belirterek şöyle konuşmuşlardır:

«Ataş ortağı Shell ve Mobil'in işlettiği yerli kuyulardan 1976-1977 yıllarında ortalama günde 40-50 bin varil ham petrol sağlanıyordu. Bu petrol Batman - Dörtyol boru hattından yararlanılarak Ataş Rafinesi'ne aktarılıyor ve burada işleniyordu. Ayrıca dıştan da Ataş'a ham petrol getiriliyordu. 1978 yılı Mayıs ayından itibaren yabancı şirketler ham petrol ithalatını durdurdular. Yerli kuyularda ise petrol verimi azaldı. Son aylarda 30 bin varile kadar düştü. Oysa 89 bin varil kapasiteli Ataş Rafinerisi'nde günde en az 38 bin varil ham petrol işlenmesi gerekiyor. Rafineri bu miktarın altında çalıştırıldığı zaman, tesislerde arıza meydana geliyor. Bu nedenle Ataş Rafineri'sinde sık sık üretime ara veriliyor.»

Yetkililer, Ataş Rafinerisi'nde üretime yine ara verildiğini ve ham petrol stokunun yeterli düzeye çıkmasının beklendiğini söylemişlerdir.

Kastamonuşeker fabrikasının kapasitesi arttırılıyor

KASTAMONU (AA)

Kastamonu Şeker Fabrikasının üretim kapasitesinin bir misli arttırılarak günde 3 bin ton kapasiteye çıkarılacağı bildirilmiştir.

Kastamonu Şeker Fabrikası yetkilileri, fabrikanın üretim kapasitesinin arttırılması ile ilgili çalışmaların 1979 yılı programına alındığını belirtmişlerdir. Yetkililer, fabrikanın makina atölyelerinin ilerki yıllarda fabrika üretebilecek duruma getirilmesi için genişletilerek geliştirileceğini de söylemişlerdir.

Yetkililerin verdiği bilgiye göre, halen 180 bin ton kapasiteli olan ve yılda 340 bin ton, günde 1510 ton pancar işleyen, yılda yaklaşık 45 bin ton şeker üreten Kastamonu Şeker Fabrikasının, kapasite yükseltilme çalışmaları, 1979 yılında tamamlanacak ve fabrika 1980 yılında yüksek kapasite ile çalışacaktır.

Türkiye'deki yararlı hayvan sayısı artıyor

İSTANBUL (AA)

Türkiye'deki etinden, sütünden, derisinden ya da gücünden yararlanılan ve genellikle «yararlı hayvanlar» diye adlandırılan hayvanların sayısında artış görülmüştür.

Koyun, kılkeçisi, tiftik keçisi, sığır, manda, deve, at, eşek, katır ve domuz olarak, ancak dişi - erkek ayrımı yapılmaksızın hazırlanan listeden, 1977 yılı sonunda ülkemizde 79 milyon 126 bin yararlı hayvan bulunduğu saptanmıştır.

Daha önce, 1976 yılınd ayapılan sayımda, «yararlı hayvanlar»ımızın sayısı 77 milyon 844 bin olarak belirlenmişti.

Bir yıl içindeki 1 milyon 282 binlik artışla, ülkemizdeki yararlı hayvan sayısı 1958 yılından bu yana en yüksek rakama ulaşmış olmaktadır.

Devlet İstatistik Enstitüsü verilerine göre, ülkemizde en çok bulunan yararlı hayvan koyun olup sayısı 42 milyon 708 bini bulmaktadır.

Diğer yararlı hayvanlardan bazılarının sayıları ise şöyledir: Kılkeçisi 14 milyon 752 bin, sığır 14 milyon 540 bin, eşek 1 milyon 407 bin ve manda 1 milyon 12 bin.

Çimento tahsis ve teslimatı fabrikaların toplam üretiminin yüzde 25'ini geçemeyecek

ANKARA, (A.A.) — Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, çimento alım ve satımı ile uğraşan kuruluş ve kişilere yapılan tahsis ve teslimatın, çimento fabrikaları toplam üretiminin yüzde 25'ini geçemeyeceğini açıklamıştır.

Bakanlık, çimento satış, dağıtım ve teslimatı hakkında yayınladığı bildiride çimento alım - satımını yapanlara verilecek miktarın üretim kapasitesi 600 bin tona kadar olan fabrikalarda 2500 ton, üretim kapasitesi 600 bin tondan büyük olan fabrikalarda da beş bin ton olarak saptandığını belirtmiştir. Bildiriye göre, tahsis alan kuruluş ve kişiler bu haklarını birbirlerine devredemeyeceklerdir. Ayrıca, çimento alım - satımı ile uğraşan kuruluşlar veya kişilerden her biri birden fazla çimento fabrikası ile bağlantı yapamayacaklardır.

ÇİMENTO TAHSİSİNDE YATIRIMLARA ÖNCELİK TANINACAK

IBildiride, çimento fabrikalarının bağlantı yapacakları alıcılardan, tahsis edecekleri çimento miktarının den daha fazla veya başka toplam bedelinin yüzde 20'-şekilde teminat, veya peşinat almaları, istemeleri ya da sözleşme yapmalarının yasaklandığı bildirilmiş, resmi sektör müteahhitlerinden de yüzde 10'dan fazla teminat veya peşinat alınamayacağı kaydedilmiştir.

Resmi sektör yatırımları ile özel sektörün sınai tesis yatırımlarında kullanılacak çimento tahsislerine öncelik tanınacağının da belirtildiği bildiride, «Türkiye çimento sanayii taş tanzim satışı yapılacak bölgeleri ve bu bölgelere arzedilecek çimento miktarını saptayarak, satış organizasyonu hususunda gerekli hazırlık işlemleri yapacaktır» denilmiştir.

VALİLİKLERE KONTENJAN VERİLECEK

Çimento fabrikalarının aylık üretimlerinin yüzde 30'unu, bulundukları ilin valisi emrine vermelerinin gerektiğinin belirlendiği bildiride valilerin bu kontenjanı halk, kooperatifler ve der-

(Devamı 7. Sayfada)

Tarımsal üretimde hektar başına verim.ilik düşüyor

İSTANBUL (AA)

Tarımsal üretimimizin 3. Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde hedeflenmiş olan yüzde 4'lük artışın üzerine çıkmasına ve 4. Beş Yıllık Kalkınma Planında 983 yılında yüzde 5.5'lik bir artış hızına ulaşılmasının öngörülmesine karşın, tarım ürünlerimizin hektar başına kilogram olarak verimliliklerinin genellikle düşmekte olduğu görülmektedir.

Üstelik bu düşüş, tahıl, baklagiller, yağlı tohumlar başta olmak üzere bir çok tarımsal ürünümüzün ekim alanlarının genişletilmesine karşın durdurulamamaktadır.

Nitekim, Devlet İstatistik Enstitüsü'nün (DİE) 1976 ve 1977 yılı verilerine dayanarak yayınladığı istatistikte, tahıl üretimine ayrılan alanların 1976 yılında 13 milyon 580 bin 870 hektarken, 1977 yılında 13 milyon 585 bin 250 hektara çıkartıldığı, ancak verimliliğin aynı dönemde hektar başına kilogram olarak 1.793'ten 1.782'ye gerilediği görülmektedir. Baklagiller içinse durum şöyledir: 1976 yılındaki ekim alanı 630 bin 310 hektar, 1977 yılı ekim alanı 691 bin 890 hektar, buna karşılık verimlilik 1976 yılında hektar başına 1.193 kilogram, 1977 yılında 1.175 kilogram olmuktur. Yağlı tohumların ekim alanları da, 1976 yılında 1 milyon 142 bin 742 hektarken, 1977 yılında 1 milyon 309 bin 381 hektara çıkartılmıştır. Yağlı tohumların verimlilikleriyle ilgili genel rakamlar bulunmamakla birlikte çiğit, susam, keten tohumu ve kolza dışında kalanların (ayçiçeği haşhaş, kendir tohumu yer fıstığı, soya ve aspir) hektar başına kilogram olarak verimliliklerinin düştüğü görülmektedir.

ENDÜSTRİYEL BİTKİ ÜRETİMİ DE DÜŞÜYOR

Bunların yanısıra, Türkiye'nin tarımsal üretiminde giderekdaha fazla önem kazanması ısrarla istenen endüstriyel bitkilerin ekim alanlarının 1976 yılındaki 1 milyon 193 bin 62 hektardan, 1977 yılında 1milyon 401 bin 506 hektara çıkartılmasına karşın, bu ürünlerin hem üretimleri hem de verimlilikleri düşmektedir. 1976 yılında 10 milyon 24(bin 79 ton olan endüstriyel bitki üretimi, 1977 yılında 9 milyon 881 bin 264 tona gerilerken, hektar başına verimlilik de düşüş göstermiştir. Endüstriyel bitkiler sınıfına giren, tütünün hektar başına verimliliği 1.071 kilogramdan 881 kilograma, şeker pancarının 37 bin 564 kilogramdan 36 bin 42 kilograma, kenevir lifinin 1.500 kilogramdan 1.264 kilograma, afyon sakızının 647 kilogramdan 506 kilograma, saf pamuğun 817 kilogramdan 740 kilograma inmiştir. Bunlardan afyon sakızı için verimlilik düşüşü, üretim alanının 22 bin 77 hektardan 72 bin 72 hektara, üretiminin de 14 bin 277 tondan 36 bin 436 tona çıkmasına karşın ortaya çıkmıştır. Endüstriyel bitkilerin arasında hektar başına verimlilikleri yükselen yalnızca anason ve keten lifi olmuştur.

Eskiyen banknotların bankalarda yenileriyle değiştirilebileceği açıklandı

ANKARA (AA)

Tedavülde bulunan eskimiş banknotların vatandaşlarca bütün banka şubelerine götürülerek yenileriyle değiştirilebileceği açıklanmıştır.

Anadolu Ajansı muhabirinin «Son günlerde piyasada bol miktarda eskimiş, hatta yırtılmış banknotlar görülmektedir. Bunların yenileriyle değiştirilmesi düşünülmekte midir?» şeklindeki sorusunu yanıtlayan Merkez Bankası yetkilileri, bu paraları çekmek ve yenilerini piyasaya sürmek için gerekli önlemlerin alınmış olduğunu söylemişlerdir.

Yetkililer şöyle konuşmuşlardır:

«Piyasadaki eskimiş kâğıt paraların yenileriyle değiştirilmesi konusundaki çalışmalarımızı sürdürmekteyiz. Eski paraların ancak belli kuruluşlarca değiştirilebileceği kuralı yoktur. Tüm vatandaşlarımız ellerindeki paraları Merkez Bankası veya Ziraat Bankası şubelerine götürerek kolaylıkla yenileriyle değiştirebilirler. Kaldı ki, bu iş için öteki resmi ve özel bankalar da görevlendirilmişlerdir. Vatandaşlar, tüm bankalara gönderdiğimiz genelge uyarınca banka veznelerine uğrayarak hiçbir zorlukla karşılaşmadan paralarını yenileyebileceklerdir.»

Vitali Korionov

Toplumsal İlerleme Yolunda

BARIŞ İÇİNDE BİRLİKTE YAŞAMA POLİTİKASI

— 47 —

1 — Yumuşama ve barış içinde birlikte yaşama politikası, emperyalizmin, silâh gücüne vurarak gelişmekte olan ülkelere boyun eğdirme olanaklarını ortadan kaldırmaktadır. Yumuşama ve barış içinde birlikte yaşama politikası, ulusal kurtuluş hareketlerine karşı olan saldırgan askeri bloklarda bunalımların artmasına yol açmaktadır.

2 — Politik ortamın normalleştirilmesi ve eşitliğe, karşılıklı çıkarlara, bağımsızlağ saygı ve başka devlere dayanan ilişkilerin kurulması, bağımsızlaşmış ülkelerin ulusal devletlerini güvenlik altına almaktadır. Bu ülkelerin, kazanımlarını sağlamlaştırmak ve elde nkaçırmamak için izleyecekleri tek yol, barış içinde birlikte yaşama politikasıdır. Bu politika, ulusal kurtuluş hareketlerinin gelişimini de sağlayan birlcik yoldur.

3 — Silâhsızlanma çağrısı ve bu yolda verilen savaşım, sosyalist devletlerin barışı sağlamlaştırma çabalarının bir parçasıdır. Bugün ulusal gelirlerinin büyük bir kısmını silâhlanmaya ayırmak zorunda kalan bu gelişme ülkeleri, savunma alanındaki giderleri, ekonomiye, tarıma ve sanayi alanlarına kaydırabilirler, bir çok alanda reformları gerçekleştirebilirler ve toplumlarının yaşam düzeyini yükseltebelirler. Bu da göstermektedir ki, barış içinde birlikte yaşama ilkesi, gelişmekte olan ülkeler için uygun politikadır.

SSCB, teoride ve pratikte ilkelerine bağlı olduğunu kanıtlamıştır. SSCB, Birleşmiş Milletler Örgütü'nün 1973'de yapılan 28. toplantısında, Güvenlik Konseyi üyelerinin askeri giderlerinin yüzde onunu gelişmekte olan ülkelere yardım olarak vermeleri yolunda bir öneri sunmuş ve bu öneri daha sonra kabul edilmiştir. Ayrıca, askeri giderleri büyük olan diğer ülkeleri nde silâhlanma harcamaların da kısıntı yapması temenni edilmektedir. SSCB, gelişmekte olan ülkelere yapılacak yardımın, Asya, Afrika ve Latin Amerika'nın -kuraklığa ya da su baskınları telâketine uğramış- ve son yıllarda büyük güçlüklerle karşı karşıya kalmış yoksul ülkelerine yönelmesini istemektedir. Dağıtımın miktarı ve zamanı, yardım yapan ülkelerce seçilecek bir heyet tarafından belirlenecektir. Böylece, önemli maddi kaynaklar, barışçı amaçlar ve halkların refah düzeyinin artırılması için seferber edilmiş olacaktır.

Sosyalist devletler, gelişme halindeki ülkelere yardım ederlerken, çağımızdaki aşamada, ulusal kurtuluş hareketlerinin baş görevinin, ilerici sosyal devrimler, ekonomik bağımsızlık ve dış sermayenin egemneliğinden kurtulma gibi hedeflere yönelik olması gerektiğinden hareket ederler. Lenin bu konuda şöyle demiştir: «Burjuva ideologları ulusal kurtuluştan sözediyorlar, ...ve ekonomik kurtuluşu geri plânda bırakıyorlar. Gerçekte ise asıl olan budur (ekonomik kurtuluştur).»

«Burjuva ideologları ulusal kurtuluştan sözediyor ve ekonomik kurtuluşu geri plana bırakıyorlar. Gerçekte asıl olan ekonomik kurtuluştur»

Gelişmekte olan ülkelere sırf onları sömürmek amacıyla yardım yapan kopitalist ülkelerin aksine, sosyalist ülkeler, ekonomik bağımsızlığın ele geçirilmesi için gerekli olan desteği sağlamak amacıyla doğrudan devlet sektörüne yardım etmektedirler. Örneğin, Asuan barajı, Fırat üstündeki santraller ve Arap ülkelerinde kurulan bir dizi fabrika bunu kanıtlamaktadır. 1967 yenilgisinden sonra, Arap ülkelerinin tekrar bağımsızlıklarını savunacak duruma gelmeleri, ancak SSCB'nin yardımları sayesinde mümkün olmuştur. Surlye ve Irak halkları, SSCB yardımı ve Sovyet - Arap dostluğu olmaksızın yabancı petrol şirketlerine karşı direnemezlerdi.

(Devam Edecek)

nazım hikmet köşesi

Kardeşlerim,
Avrupalım, Asyalım, Amerikalım,
ben bu mayıs ayında
ne hapisteyim, ne açlık grevinde,
yatıyorum çimenin üstünde geceleyin,
gözleriniz yıldızlar gibi başucumda
anamın eli gibi,
yârimin eli gibi,
hayatın eli gibi.
Kardeşlerim,
Sizler zaten hiç bir zaman
terketmediniz beni.
Terketmediniz, ne beni, ne memleketimi, ne de
milletimi.
Beni ve bizimkileri seviyorsunuz biliyorum
sizi ve sizinkileri sevdiğim gibi.
Ve bundan ötürü
size teşekkür ediyorum kardeşlerim
teşekkür ediyorum.
Kardeşlerim,
ölmeğe niyetim yok,
Öldürülürsem,
biliyorum,
yine de yaşamakta devam edeceğim
yanı başınızda
Aragon'un mısrağında olacağım
—gelecek güzel günleri anlatan her mısrağında—
ve beyaz güvercininde Picosso'nun
ve Robenson'un türkülerinde...
Ve hepsinden daha güzel,
hepsinden daha üstün,
bir yoldaşın muzaffer gülüşünde olacağım
marsiyl limanında grev günü!
Kardeşlerim,
Gerçekten bahsetmemi istiyorsanız yine
öyle mesut, öyle mesudum ki ben
alabildiğine!

1950

HAPİSTEN ÇIKTIKTAN SONRA

1 - Uyanış
Uyandın.
Neredesin?
Evinde.
Alışamadın hâta
uyanır-uyanmaz
evinde olmaya.
On üç yıl hapiste kalmanın
sersemliklerinden, biri de bu.
Yanında yatan kim?
Yalnızlık değil, karın
Uyuyor melekler gibi mışıl mışıl
Yaraştı hatuna gebelik.
Saat kaç?
Sekiz.

(Devam Edecek)

Günümüzde Kadınların Durumu

Gelişmiş Kapitalist Ulkelerde Kanunlar

— 26 —

Gerçekten ülkenin bütün kadın örgütleri, Güney Doğu Asya'daki saldırıya karşı çıktılar ve «Kadınların Barış İçin Hamlesi» hareketi, savaş-aiyehtarı güçlerin en belirgin ögelerinden biri haline geldi. 1965 Ocağında bu hareket hükümetin Vietnam politikasını soruşturan Senato Komisyonunun halka açık oturumlar düzenlenmesi için bir kampanya açtı. Kadınlar, kongre üyelerine, ülkenin dört bir yanından toplanmış imzaları kapsayan dilekçeler verdiler, Kongre'ye 35 eyaletten 350 ananın katıldığı bir ziyaret düzenlediler. Birleşmiş Milletler binası önünde gösteri yaptılar ve diğer örgütlerle birlikte barış yürüyüşlerine katıldılar.

Vietnam'daki saldırıyı durdurma savaşımı sırasında, yeni ve daha etkili protesto yöntemleri geliştirildi. Kongre üyelerine yollanan mektupların, telgrafların, dilekçelerin ve telefon görüşmelerinin yerini, çok büyük çaplı gösteriler, barış yürüyüşleri, askere alınanların biriktiği askerlik şubelerinin önünde nöbet tutulması, devlet başkanlarına ve BM'ye başvurular ve uluslararası konferanslar düzenlenmesi aldı.

ABD'deki savaş aleyhtarı hareketin belirgin özelliği, bu harekete katılanların, Amerikan emperyalizminin canice dış politikası ile Amerika'nın kendi içindeki olyaların yarattığı hoşnutsuzluk arasındaki bağımlılığın bilincinde oluşlarıdır.

1970'lere, gerici çevrelerin saldırgan politikalarına karşı kadınların yaptığı kitle eylemleri damgasını vurmuştur. 18 mart 1970'de, «Kadınların Barış İçin hamlesi» hareketinin çok sayıda eyaletten gelen 400 temsilcisi, Washington'a giderek kongre üyelerine, «Askeri Egemenlikten Kurtuluş İçin Kadınların Bildirgesi»ni sundular. Bu bildirgede özellikle şunlar belirtiliyor: «Milyonların protestoları na karşın «Vietnam'daki) savaş sürüyor; ve şimdi de Laos'u Kamboçya'yı ve Tayland'ı yutuyor. Fakat Pentagon daha doçoğunu, bu yıl askeri yatırımlar için 73 milyon dolar (1.303.050.000.000 TL.) füze-savar roketler için ek miyarlar ve daha çok sayıda oğlumuzun ve kardeşimizin eve tabutlar içinde geri getirilmesini istiyor.» Kadınlar, Kongre üyelerinden, Güney-Doğu Asya'daki saldırıya hemen son verilmesini istediler.

Japonya'da, Vietnam halkını destekleme savaşımı sırasında, Vietnam hakkında inceleme cemiyeti adlı bir kadı nörgütü ortaya çıktı. Bu örgütün üyeleri, ponlitik eğilimlerine ve dinsel inançlarına bakılmaksızın, çeşitli kadın örgütlerini temsilen, Japon Kadın Örgütleri Federasyonu ve Yeni Japonya'nın Kadınları Derneği yanısıra, Demokratik Kadınlar Klübü, Hrıstiyan Kadınlar Birliği, vb. gib aydın örgütlerinden geliyordu. Derneğin faaliyetleri, «Vietnam'daki kirli savaşa son! genel belgisi doğrultusunda yönlendiriliyordu ve Japon kadınlarının ABD'ye yollanan bir çağrıyı da içeriyordu. Çağrı, kocaları ve oğulları savaşa gönderilen ve evlerinden uzakta öldürmekte ve öldürülmekte olan Amerika'lı analardan, insanları napalm ve gazla öldürme hakkını istemeye yetkisi olup olmadığını hükümetlerine sormaları içindi. Derneğin üyeleri, üzerlerinde bu çağrının yazılı olduğu posta kartlarının yanısıra, Vietnam savaşına katılmayı red detme çağrısı yapan kartların ABD'de ve Japonya'da dağıtılması için çalıştılar.

Çok haklı olarak söylenebilir ki, Vietnam'da barışın sağlanmasında, kapitalist ülkelerin demokratik kadın hareketine çok şey borçluyuz. Bu hareket, Ortadoğu'da barışın yeniden kurulmasına paha biçilmez katkılarda bulunmaya devam etmektedir.

Son dünya savaşından beri, Batı Avrupa emekçilerinin ve tüm halklarının karşı karşıya kaldığı en ivedi politik sorunlardan biri, Avrupa güvenliğidir. Kadınlar, bu sorunun çözümlenmesinde aktif bi rşekilde yer almaya devam etmektedirler.

1950'lerde ve 1960'ların başında, Arupa'nın çeşitli politik yapılara sahip kadın örgütleri, atom savaşı tehlikesine karşı çabalarını birleştirme kararı aldılar. Bu amaç doğrultusunda, Avrupa çapında çok sayıda önlem uygulandı. Bunların tipik örnekleri, iki kez yapılan, Atom Çağında Kadınların Sorumlulukları Hakkında Avrupa'lı Kadınlar Toplantıları idi. Bunların ilki, 1959'da İtalya'da Brunate'de yer alırken ikincisi, ertesi yıl Avusturya'da Salzburg da yapıldı. Toplantılara katılan kadınlar, aralarında Avusturya, Bulgaristan, Çekoslovakya, Danimarka, FAC, Yunanistan, Macaristan, İtalya, Norveç, Oollanda, Polonya, Romanya, İspanya, İsveç, İsviçre, SSCB ve Yugoslavya'nın bulunduğu kapitalist ve sosyalist ülkelerden geliyorlardı. Kadınların arasında, farklı politik ve dinsel inançlara sahip ve farklı örgütlere ve hareketlere mensup fizikçiler, biyoloji uzmanları, doktorlar, avukatlar, öğretmenler, işçiler ve ev kadınları bulunuyordu.

(Devamı var)

K. ZELINSKI

SOVYET EDEBİYATI

Rus klasik yazarları her zaman sanat sanat içindir görüşünün karşısında oldular

— 30 —

Okur, beni Tolstoy ve Dostoyevski kadar iyi tanımadığı ve aramızda yüz yıllık bir mesafe olan bir yazara başvurduğum için bağışlamalıdır. Bu yazar Rus entelijansiyasının devrimci bilincinin gelişmesinde büyük bir rol oynamıştır. Kendisinden önceki devrimci demokratlar gibi (Bielinski, Çernişevski, Dobrolübov, Herzen) onun fikirleri de, dünyaya açık, kendi hayatından farklı bir yaşam biçimine açık bir yazar kavramının Rus edebiyatında eski bir geleneğe bağlandığını göstermektedir. Rus klasik yazarları, her zaman insanlara, halka karşı sorumluluklarının bilincinde olmuşlardır. Bu yüzden de, sanat için sanat görüşünün her zaman karşısındadırlar.

Bu anlamda partilik (tarihlik) teorisi, sosyalist gerçekçiliğin başlıca unsurlarından biri olarak, eski bir geleneği yeni koşullarda sürdürmekte ve geliştirmektedir. Sovyet edebiyatı, topluma, yeni güçlerin nerede olduğunu göstermeyi ve toplumu, kendi kaderinin bu güçler kaçınılmaz olarak bağlı olduğuna inandırmayı görev edinmiştir.

Leon Tolstoy'dan Anılar adlı denemesinde Gorki, bu yazarın, anarşizme karşı o aldatıcı «kişinin mutlak özgürlüğü» kavramına karşı sözlerini aktarır. Gorki'nin denemesinin bu bölümü gerçekten de aktarılacak kadar değerlidir.

«Bir gün, Sulerütski'nin, bir yerlerden Prens Kropotkin'in küçük bir broşürünü ele geçirdiğini hatırlıyorum. Kendinden geçmiş bir şekilde, bütün gün anarşizmin faziletleriyle kafamızı şişirdi, bizden hiç yankı bulamayan uzun nutuklar attı.

Nihayet dayanamayan Lev Nikolayeviç,

Bana bak Levuşka, dedi. Papağan gibi «özgürlük», «özgürlük» diye tekrarlayıp duruyorsun. Ne demek bu? Diyelim ki, kendi anladığın biçimde özgürlüğü elde ettin, ne işe yarayacak. Felsefe açısından sonsuz bir boşluk olacak; gerçek hayatta, günlük hayatta ise, bir tembelden, işe yaramaz bir kişiden başka birşey olamayacaksın. Özgür bir kişi olarak seni diğer insanlara ve hayata bağlayacak olan nedir? Kuşları ele alalım. Özgürler; tamam. Ama özgür oldukları için yuva kurmaktan vazgeçmiyorlar. Ya sen, sen de yuvanı kuracak mısın? Bunu bile yapamayacaksın belki de. Cinsel içgüdünü tatmin işini bile, sıradan bir köpek gibi, tesadüfe bırakacaksın. Biraz düşün. Sözün kısası, özgürlüğün bir boşluk, muazzam bir boşluk olduğunu anlayacaksın, duyacaksın sonunda.

Öfke içindeydi. Bir an asık bir suratla sustu ve daha sonra daha sakin bir şekilde ekledi; «İsa özgürdü, Buda da özgürdü. Ve her ikisi de dünyadaki tüm günahlarla haşırneşir oldular; kendi istekleriyle bu ölümlü hayatın esiri olmayı kabul ettiler. Kimse, hiç kimse bu konuda onları aşamadı. Biz neyiz ki, sen ve ben neyiz onların karşısında? Bizi komşularımıza karşı görevlerimizden azad edecek bir özgürlük peşinde koşuyoruz, oysa bizi insan yapan o görev duygusudur. Bu duygu olmasa hayvandan farkımız kalmazdı...»

Tolstoy'u burada bırakalım. Onun öfke ve heyecanı, Dostoyevski'ninki yanında hiç kalır. Devrimin tüm yaratıcı işlevlerini reddeden Dostoyevski, karşı devrimci bir romanın (Ecinniler) yazarı olan Dostoyevski, tüm toplumsal değişimlerin düşmanı olan, dindar Dostoyevski burjuva düzeninden nefret etmekte Tolstoy'dan aşağı kalmıyordu. Kapitalizm çerçevesinde, özgürlük sloganının ne kadar aldatıcı olduğunu anlıyordu. Yaz İzlenimleri Üzerine Kış Notları'nın «Burjuvazi Üzerine Deneme» başlıklı bir bölümünde şöyle yazar: «Özgürlük nedir?» Nedir özgürlük adını verdikleri? Herkesin yasaların sınırlarını aşmadan istediğini yapması mı? Peki, insan her istediğini ne zaman yapabilir? Milyoner olduğu zaman.

(Devamı Edecek)

RICHARD KOSOLAPOV

Sosyalist Teorinin sorunları

(3)

Sosyalizm Temel ve Belirgin özellikleri

— 55 —

Bu ilişkilerin açıkça belirgin sosyalist niteliğiyle ayırt edilen ilk biçimi, bağımsız Sovyet Cumhuriyetler arasında kuruldu: Ekim Devriminden beş yıl sonra, bu cumhuriyetler sosyalist bir federasyon —Sovyetler Birliği— halinde birleştiler. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetlerinden, önce dördünü, yani Rus Federasyonu, Byelorussia, Transkafkasya Federasyonu ve Ukraynayı kapsıyan bu birleşme, bugün onbeş sosyalist devleti kapsamaktadır. Bu birlik, ekonominin belli başlı dallarında, kültürel, askeri, diplomatik ve dış ticaret alanlarında merkeziyetçi bir yönetimi öngörmektedir. Bu birlik, işbölümüne, Sovyet iktidarı döneminde gelişen tek bir üretici güçler topluluğuna, ekonomik planlama konusunda cumhuriyetler arasında organik bağlar kurulması esasına dayanmaktadır. Bu bağlar olmaksızın cumhuriyetlerden hiç birisinin ekonomisi yürütülemezdi. Cumhuriyetlerarası ilişkiler, gitgide devletlerarası ilişkiler özelliklerini yitirmekte ve tek bir devlet yapısı çerçevesi içind bölgelerarası ilişkiler özelliğini kazanmaktadır. Bu ilşkler sosyalist ülkeler, ulusal ekonomilerini tek bir dünya sosyalist (komünist) kooperatifine bağladıkları zaman kuracakları uluslararası ilişkilerin prototipidir. Sovyet Cumhuriyetlerinin önceleri uluslararası nitelikte olan ilişkiler giderek, iç ilişkiler haline dönüşmüştür.

İşbirliğine ve karşılıklı yardımlaşmaya dayanan uluslararası ilişkilerin ikinci ve temel biçimini, dünya sosyalist sistemi çerçevesi çndek ülkelern karşılıklı ilişkiler oluşturmaktadır. Brinci tipe giren ilişkilerin tersine. bu ilişkiler, görel olarak daha fazla bağımsızlık içeren ilişkilerdir ve sosyalist ülkelerin her birinde görülen ülke içindeki ilişkilerle tam olarak özdeşleştirilemez. Bu farkın gözden kaçırılması, ya da sosyalizmin iç toplumsal ilişkilerinin özelliklerini dış meselelere mal etmek, tek tek sosyalist ülkeerin egemenliğine el uzatma tehlikesini yaratmaktadır (Ne de olsa, uluslararası ilişkiler, bölgelerarası ilişkiler düzeyine indirgenemez). Bu el uzatma durumu da, o sosyalist ülkelerin işbirliğinde önemli komplikasyonlara yol açabilir. Bu ayırımın özü nedir?

Sosyalizmin temel ekonomik ve diğer yasaları, sosyalist ülkeler arasındaki uluslararası ilişkilerde, o ülkelerin her birinin iç ilişkilerinde olduğundan farkı biçimde işler. Farklı sosyalst ülkelerin ekonomik, toplumsal ve kültürel alanlardaki apaçık türdeşsiz (heterojen) liklerinden ötürü, bir bütün olarak dünya ekonomik sisteminin, sosyalist ülkelerin her birinin ekonomisi gibi, her ülkenin bütün alanlarda gelişmesini sağladığın ısöyleyebilmek için henüz vakit çok erkendir. Tek tek ulusal ekonomilerde zaman zaman bir yasa durumuna gelen olgu, egemen devletlerin ilişkilerinde dolaylı biçimde kendini gösterri.

Ayrıca, uluslararası ilişkilerin, sistem içindeki göreli bağımsızlığı şu olguya da atfedilebilir: her sosyalist ülke ekonomisini kâr-zarar hesabı doğrultusunda planlar, bu nedenle de uluslararası ekonomik ilişkilerde ticari kâr kaygısını da gütmek zorundadır. Bu ülkenin gözönünde tutmak zorunda olduğu bir diğer faktör de, dünya ticaret trafiği içinde, sosyalist ülkelerle olduğu kadar kapitalist ülkelerle de ortaklık yapacağıdır.

(Devamı Var)

> Biz tavrımızı tamamen Marksist teoriye göre alıyoruz: Sosyalizmi, ütopyadan bir bilim haline dönüştüren bu bilim için sağlam temelleri kuran ve onun en ince ayrıntılarına kadar işleyebilmesi, daha da geliştirilmesi için izlenecek yolu ilk kez gösteren, Marksizm olmuştur.
>
> V. I. LENIN
>
> (Bütün Eserler, Cilt 4, s. 210)

> Marx açısından, bir ütopya yaratmak, bir bilinmezlik üzerinde boş spekülasyon yapmak gibi bir girişimin izine rastlanamaz. Marx komünizm sorununu, onun şöyle şöyle oluştuğunu ve şöyle şöyle belirli bir doğrultu izleyerek değişeceğini bildikten sonra, bir doğa bilimcisinin, söz gelimi yeni bir biyolojik türü inceleyeceği biçimde ele aldı.
>
> V. I. LENIN
>
> (Bütün Eserler, Cilt 25, s. 458)

"Teslim Olmayanlar Ölmez"

Nikolai Chukovsky

Güney Rusya'daki bir sivil havacılık okulunda öğretmenlik yapan Konstantin İgnatyevich Lunin, savaşın başladığı günden beri cepheye gönderilmek için istekte bulunup duruyordu.

— 6 —

Ayakları çıplak sokağa fırlayacaktı. Fakat Anna Stepanovna, ona ayakkabılarını giymesini söyledi. Yaşlı kadının kendisi de acele ediyordu. Böyle bir mutlu birleşmeye tanık olacağı, Maria Sergeyevna'nın mutluluğu ellerinde olduğu için çok sevinçliydi. Genç kadın telaşla çoraplarını çekerken, Torkunov'ların yakındaki Baskov sokağında oturduklarını Torkunov'un kendisinin cephede bulunduğunu, kızları Lusya'nın İrina ile aynı yaşta olduğunu, çocuklar kamptan geldiklerinde Lusya'nın annesinin İrina ile Sergei'yi kendi evine aldığını birer birer anlattı.

Daireden çıkarak merdivenlerden yuvarlanırcasına indiler. Bir fare kadar küçük ve süratli olan Anna Stepanovna önde, Maria Sergeyevna arkada hızlı hızlı yürüyorlardı. Hava kararmak üzereydi. Evler mavimtırak bir pusla sarılmıştı, fakat gökyüzü hâlâ parlaktı. Solgun güneşin ışığında uçakların beyaz egsoz izleri görünüyordu. Gözü hiç bir şey görmeyen Maria Sergeyevna, Baskov sokağı boyunca Anna Stepanovna'nın peşinden koştu. Bir merdiven ve bir kapı. Kapıyı vurdular. Uzun boylu yabancı bir kadın kapıyı açtı ve Maria Sergeyevna'ya sert bir ifadeyle yukarıdan aşağıya bir baktı. Genç kadın, herhangi bir şey açıklamaga ya da soru sormağa çalışmadı. Kadının arkasından odanın dibinde oturan oğlu Sergei'yi oyuncak bir kamyonla oynarken görmüştü. İleri doğru atılıp Sergei'yi kollarına aldı. Aynı anda İrina'yı başında daha önce hiç takmadığı büyük bir bantla gördü.

Anna Stepanovna, kadına kapının ağzında bütün hikayeyi anlatırken Maria Sergeyevna, çocuklarına sarılıyor, onları sıkıyor, saçlarını okşuyor, öpüyordu. Üçü adeta tek bir vücut olmuşlardı. Genç kadın, iki buçuk aydır çocuklarını görmemişti. Hem aynıydılar hem de değildiler. Değişmişlerdi. «Vidal'de geçirdikleri yaz günleri onlara yaramıştı. Büyümüşlerdi. Özellikle Sergei daha güçlü görünüyordu. Sarı saçlarının rengi daha da açılmıştı. Güneşte esmerleşmiş olan yüzünden de daha açık renkte görünüyordu.

Torkunova, Maria Sergeyevna'yı bir bardak çay içmesi için tutmağa çalıştı. Fakat genç kadın bir dakika daha kalmak istemiyor, çocuklarını eve götürmek için sabırsızlanıyordu. Böylece çocukları tamamen kendisine kalmış olacaktı. Ev sahibesine aceleyle teşekkür etti. Kendisini ertesi gün ziyaret etmeğe söz verdi. Diğer küçük kızı, Lusya'yı öptü. Sonra Sergei ve İrina ile birlikte dışarı çıktı. Bir kolunda Sergei ile oyuncak kamyonunu, diğeriyle de çocukların çamaşırlarını taşıyordu. İrina ise önden koşuyordu.

Evde yaptıkları ilk iş, pencereleri karartmağa hazırlamak oldu. Çünkü hava iyice kararmıştı. Bir şans eseri olarak Anna Ctepanovna, olanları herkese anlatmak için evden çıkmış ve Maria Sergeyevna çocukları ile yalnız kalmıştı. Su da kaynatmıştı. Genç kadın hem kendisi yıkandı, hem de çocuklarını yıkadı. Arkasından hep birlikte yemek yediler. Sergei, çayını içmeden uyumuştu. Maria Sergeyevna, oğlunu kucaklayarak yatağına götürdü. Çocuk, uykusunda bile kamyonuna sıkı sıkı sarılmıştı. Yarım saat sonra İrina da yatmıştı.

Maria Sergeyevna, bir süre daha dolanarak ortalığı topladı. Anlatılmayacak kadar yorgundu. Bir ayı geçkin bir süre temiz çarşaflı iyi bir ytkt uyuymmıştı. Mutlu bir biçimde ytağına yattı. Yarın geziye çıkmağa gerek kalmamıştı. Arada uçaksavar toplarının sesleri duyuluyor, sonra yine susuyorlardı. Fakat Maria Sergeyevna, top seslerini dinlemiyordu. Onun kulağı 'çocuklarının soluk alışlarındaydı' Daha ne istiyordu? Hayır, kendisi için hiç bir şey istemiyordu. Çocukları ile birlikte olması yeterliydi.

Bu sırada geri dönen Anna Stepanovna, Maria Sergeyevna'nın kapısını açtı ve eşikte durdu. On yıllık beraberlikleri sırasında Maria Sergeyevna, ona kapıyı vurmasını bir türlü öğretememişti.

Yaşlı kadın, «Uyuyor muydun?» diye sordu.

Maria Sergeyevna gözlerini açtı.

Ana Stepaova, «Sel aradı biliyor musu?» dedi.

«Kim?»

«O arkadaşı işte... havacı!» Maria Sergeyeva birden yatakta doğruldu.

Heyecan içinde, «Beni mi aradı?» diye tekrarladı.

Kulaklarında bir uğultu vardı. Gecenin tüm sessizliği şimdi kaybolmuştu.

«Bütün sabah benimle oturdu ve konuştu. Seni ve çocuklar' sordu. Ben de anlattım.»

«Ne söyledin ona?»

«Her şeyi.»

«Her şeyi mi?»

«Çocukların kampta olduklarını, senin ise okulla birlikte kenti terkettiğini.»

«Okulla birlikte mi? Ama ben okulla gitmedim ki.»

«O sırada öyle biliyordum...»

«Bir daha aramadı mı?»

«Niçin arasın? Seni Vologda'nın öte yakasında sanıyor.»

Ana Stepaova, mırıldanarak kendi odasına doğru yürüdü. Maria Sergeyevna sessiz yattı. Demek Serov aramıştı!

İkinci Bölüm

BİNBAŞI LUNIN

1

Güney Rusya'daki bir sivil havacılık okulunda öğretmenlik yapan Konstantin İgnatyevich Lunin, savaşın başladığı ilk günden beri cepheye göderilmek için istekte bulunup duruyordu. Sağlam yapılı, orta yaşlı bir adamdı. Geniş yüzü, mavi gözleri vardı. Saçları hafif dökülmeğe başlamıştı. Küçük yaşından beri havacılık ile ilgiliydi. Sayısız uçuş yapmış, yüzlerce pilot yetiştirmişti. Bunların çoğu [illegible] pilotlar olmuşlardı. [illegible] uçucu öğretmenlerin [illegible] cepheye gönderildikleri [illegible]. Fakat Lunin çok [illegible] etmiş ve sonunda is[illegible] edilmişti. Bir ye[illegible] kısa süre kaldıkta[illegible] Ağustos'un sonunda [illegible] taki bir deniz tümen[illegible] mıştı.

(Devamı [illegible])

CHP'li Yıldırım istifasını

(Başlarafı 1. Sayfa'da) Orhan Birgit'le karşılaşmıştır.

«SİZİ ÇOK ÜZDÜM»

Saat 02.30'da Ecevit'in evinden dönen Yıldırım, Üstündağ ... Tabak burada A.A. muhabiri ile görüşmüşlerdir. Üstündağ «Sayın Genel Başkanımıza durumu iletmeye gittik. Ramazan Yıldırım arkadaşımız (Sayın Başbakanım sizi çok üzdüm eğer beni affederseniz çok sevinirim) şeklinde konuştu. Sayın Ecevit'de (Yıldırım ailesi Adıyaman da köklü bir ailedir. Benim bu aileye olan güvenim boşa çıkmadı, sizi tekrar aramızda görmekten çok mutluyuz) yanıtını verdiler» demiştir.

Üstündağ ayrıca, Yıldırım ailesini kendisinin de yeni tanıdığını bildirmiş, «Aileyi tanıdıktan sonra CHP'nin bu aile içindeki gücünü çok iyi anladım» şeklinde konuşmuştur.

«BİR BUNALIM GEÇİRİYORDUM»

Ramazan Yıldırım daha sonra A.A. muhabirine CHP den üç günlük istifasının nedenlerini açıklamış ve özetle şöyle konuşmuştur:

«Son günlerde büyük bir bunalım geçiriyordum. Sağlığım büyük ölçüde bozulmuştu. Son yirmi gün içinde ne yaptığımı bilmez bir halde dolaşıyordum. Hatta sigara bile kullanamıyorum. Arkadaşlardan rica ediyordum. İstifamdan önce üç gün içinde tam 23 paket sigara içtiğimi söylersem durumumu daha iyi anlatmış olurum. Son olayların da yarattığı gerginlik bu bunalıma eklenince şu ani bir şekilde istifa ettim. Ancak kısa sürede yaptığım büyük yanlışlığı görerek tekrar yuvama döndüm. Şimdi kendimi nasıl affettireceğimi düşünüyorum.»

Kamboçya halkının örgütlü savaşımı

(Başlarafı 1. Sayfa'da) ğuşu güneydoğu Asya'da barışı ve istikrarı güçlendirecektir.

Kamboçya halkı, kendisini yoketmek için yoğun bir kırım hareketine girişen Pol-Pot rejimine karşı ayaklanmış, bu rejimin kurumları da ayaklanmaya katılmıştır.

Pol-Pot rejiminin devrilmesi, ne silahın ne de yalanın halk düşmanının iktidarda kalması için yetmeyeceğini bir kez daha ortaya koymuştur.

Yeni yönetimin kurmayı amaçladığı demokratik devlet, Kamboçya halkını sosyalizm, barış, dostluk ve barış içinde bir arada yaşama yoluna götürecektir.»

Hareketin liderlerinden biri olan Heng Şamrın, 1977 yılının mayıs ayına kadar Kamboçya Komünist Partisinde siyasi komiser olarak görev yapmış ve Pol-Pot rejiminde tümen komutanlığını sürdürmüştür. 1934 doğumlu olduğu bildirilen Heng Samrın Pol-Pot rejiminin Kamboçya'da sosyalizme ve halka düşman bir siyaset izlediğini söyleyerek ordudan ve partiden ayrılmış ve rejime karşı silahlı mücadele vermeye başlamıştır.

Kurtarılmış bölgede 14 kişilik bir merkez komitesi kuran Hang Samrın, komitenin başına geçerek mücadelesini sürdürmüştür.

ABD VE ÇİN CEPHE BİRLİKLERİNİ «İŞGALCİ» OLARAK NİTELİYOR

Öte yandan gerici emperyalist çevreler Kamboçya'da ulusal cephe'nin başarısını bir Vietnam saldırısı gibi göstermeye ve bu yolda açıklamalar yapmaktadırlar. Çin hükümetinin resmi sözcüsü konu ile ilgili açıklamasında ulusal cephe birliklerini işgalci olarak nitelemiş ve desteklediklerı gerici güçlerin, direnmelerini sürdüreceğini söylemiştir.

ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Kenneth Brown da, ulusal cephe birliklerini işgalci olarak niteleyerek, olaya Birleşmiş Milletler'in el koymasını istemiştir.

GERİCİLER ÜLKEDEN KAÇIYOR

Diğer taraftan uldsal cephe birliklerinin ülkeyi kontrollerine almalarından sonra gerici liderlerle Çin'li danışmanların ülkeden kaçmaya başladıkları haber verilmektedir. Genel haberler arasında kaçanların bir kısmının Tayland'a sığındığı bildirilirken, bir kısmının da Çin'e gittiği belirtilmektedir.

İran'daki

(Başlarafı 1. Sayfa'da) selesi olduğu yolundaki haberleri bir kez daha kuvvetle yalanlamışlardır.

Ancak, Tahran'da dolaşan ısrarlı söylentilere göre, Şah Şahpur Bahtiyar başkanlığındaki sivillerden oluşan yeni hükümete İran'daki durumu yatıştırma olanağı bırakmak amacıyla ülkeden ayrılmak üzeredir ve Kraliyet Hava Yollarına ait bir uçak bu amaçla her an harekete hazır bir durumda tutulmaktadır.

Öte yandan, bazı kaynaklara göre, Şahın bir süre için ülkeyi terketmeden önce Bahtiyar hükümetinin güven oyu almasını beklemesi de mümkündür. Bahtiyar hükümetinin programının mecliste okunması, görüşülmesi ve güven oylamasına geçilmesi işlemlerinin en aşağı bir hafta süreceği belirtilmektedir.

Şahın sözcüsü, Şahın tasarılarının, «zamanı gelince» açıklanacağını söylemiştir.

DÜNKÜ GÖSTERİLER

Başkent Tahran dün son bir haftanın en şiddetli gösterilerine hedef olmuştur. Göstericiler, Şah aleyhtarı sloganlarla birlikte «Bahtiyar grevi» diye bağırarak halkı Bahtiyar hükümetini protesto için genel greve çağırmışlardır.

Dünkü gösteriler, son olaylar sırasında ölenler için muhalefetçe ilan edilen yas sırasında kaydedilmiştir.

Gösterici grupları, havaya ateş açan silahlı kuvvetler tarafından dağıtılmış, bu arada göstericilerden biri sırtından hafif yaralanmıştır.

Çimento tahsis

(Başlarafı 4. Sayfa'da) neklerin ihtiyacının, belediyelerin resmi inşaatlarına ait ihtiyaçların karşılanacağı bildirilmiştir.

TANZİM SATICI

Bildiride, tanzim satışı için Türkiye çimento sanayii ile valiliklere verilecek çimentolardan bağlantı teminatı veya peşinatının talep edilemeyeceği de kaydedilerek, özetle şu hükümlere yer verilmiştir:

«Bu tebliğ esaslarına göre, valiliklerin belediyelere açtıracakları tanzim satış mağazalarına tahsis edecekleri çimentolar için teminat, peşinat istenmeyecektir. Çimento fabrikaları, mümkün olduğu kadar fazla miktarda ve gerekli görülen yerlerde tanzim satışı büro ve mağazaları açacaklardır. Kamu sektörü yatırımları dışında valilikler tarafından yapılan tahsisler dahil olmak üzere, kooperatiflerin derneklerin ve benzeri kuruluşlarla diğer tüm ihtiyaç sahiplerinin hangi amaçla olursa olsun, alacakları çimentolarda 10 ton ve üzerindeki miktarlar için fabrikalara, olanaklarının elverdiği en yüksek oranda şantiyeye, kullanım yerine, depo ve mağazaya teslim suretiyle satış yapacaklardır.»

FİYATLAR

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bildirisinde satışlarda uygulanacak fiyatların nasıl saptanacağı da belirtilmiş, ambalajlı çimento için yüzde 7, dökme çimento için yüzde 10, fabrikalar dışındaki satış yeri, mağaza gibi yerlerde yapılan satışlarda da yüzde 10 oranında kâr ekleneceği, ayrıca, il daimi encümenlerince saptanan fiyatların uygulanacağı bildirilmiştir.

Bildiride, tek perakende satış fiyatı uygulamasının zorunlu olduğu, bildiride aykırı yapılmış bulunan sözleşmelerin geçersiz sayılacağı açıklanmıştır.

Orman mühendisleri

(Başlarafı 1. Sayfa'da)

TGS İstanbul Şubesi İcra Kurulu'nun başvurusunda, Türk Hava Yollarında basın indiriminin kaldırılmasının, basının görev yapmasını engelleyeceği kaydedilerek şöyle denilmiştir:

«Yıllardır uygulanan bu hakkın ortadan kaldırılmasının sakıncaları olacaktır. Herhalde, ayda birkaç biletin tenzilatını kaldırmakla da THY bir şey kazanmayacaktır.

Ayrıca, bu uygulamanın daha da genişletilmesinden ve basının tüm olanaklarının kaldırılmasından endişe ettiğimizi de belirtiriz.

Basın mensuplarının da parlamenterler gibi kamu görevi yaptığını unutmamak gerekir kanısındayız.

Engin saygılarımızla, kararın yeniden gözden geçirilmesini dileriz.»

TGS, THY'da basın indiriminin

(Başlarafı 1. Sayfa'da)

grevli toplu sözleşmeli, sendikal haklarının alınması için Orman Mühendisleri Odası'nın öncülük yapmasının kararlaştırıldığını ve halkın sömürülmesinin azaltılmasında etkin olacak Orman Bakanlığı satış mağazalarının bir an önce tüm yurt düzeyinde yaygınlaştırılması gereğinin vurgulandığını bildirmiştir.

Yüksel Karakurt, temsilciler toplantısında, parlamentoda bekleyen ormancılıkla ilgili yasa tasarılarının da bir an önce yasalaştırılmasının zorunlu olduğunun belirtildiğini, Orman Bakanlığında atama ve kadro dağıtım işlerini yürütmek için kurulması istenen Atama ve Kadro Kurulunda demokratik meslek örgütlerinin temsil edilmesi için girişimlerde bulunulmasının kararlaştırıldığını da söylemiştir.

Haftalık genişletilmiş

(Başlarafı 1. Sayfa'da)

il Savunma Müsteşarı Orgeneral Selahattin Demircioğlu, «Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri Oramiral Arif Akdoğanlar, MİT Müsteşarı Adnan Ersöz, Sıkıyönetim Koordinasyon Hizmetler Başkanı Korgeneral Şahap Yardımoğlu ve öteki yetkililer katılmıştır.

Toplantıda, sıkıyönetimin ilanından günümüze kadar olan uygulamanın değerlendirilmesi, sıkıyönetim ilan edilmeyen illerdeki genel asayiş sorunları ve bunların çözümü için alınan önlemler görüşülmüştür.

Mesleki

(Başlarafı 1. Sayfa'da) kesin kayıt yaptırmaya hak kazanan öğrencilerin kayıt tarihleri ise daha sonra açıklanacaktır.

ANKARA DEVLET MÜHENDİSLİK YÜKSEK OKULU YENİ DERS YILINA GİRDİ

Öte yandan İktisadi ve Ticari İlimler Akademisine bağlı olarak öğretimi sürdüren Adana Devlet Mühendislik Yüksek Okulu dün yeni öğretim yılına başlamıştır.

Adana Devlet Mühendislik Yüksek Okulu'nda geçen yıl öğrenci olayları nedeniyle, öğrenim uzun süre aksamıştır. Okul yöneticileri, 11 Eylül 1978'de okulu öğretime açarak 2. yarı yıl derslerini tamamlamışlar ve sonra sınıf geçme sınavlarını yapmışlardır.

Dün yeni ders yılına başlayan okulda 2860 öğrencinin okuduğu, bunlardan 530'unun bu dönem okula kaydedildiği ifade edilmiştir. Yeni alınan öğrencilerden 53'sinin yabancı uyruklu olduğu belirtilmiştir.

Pravda

(Başlarafı 3. Sayfa'da) «Basın özgürlüğü, Savak'ın lağvı gibi bir takım kısmi aldatıcı değişikliklerle, iktidarı yeniden hükümdara, yabancıların hizmetinde olan ve ülkenin zenginlerini yeniden yağmalayacak ve islâmı ve dini her zaman için ezecek hükümdara iade etmek istediklerini» söylemektedir.

Soğuk ve

(Başlarafı 1. Sayfa'da) Ayrıca, Ankara Esenboğa hava limanı pistinin de buzlanması yüzünden THY'nın İstanbul - Ankara bağlantılı iç hat seferleri gecikmeli olarak yapılabilmektedir.

DIŞ HATLAR UÇAK SEFERLERİ DE GECİKMELİ YAPILIYOR

THY yetkilileri, öte yandan, THY'nin bugünkü İstanbul-Frankurt İstanbul - Roma, İstanbul - Züzich, İstanbul - Brüksel, İstanbul -Paris, ve İstanbul - Londra uçak seferlerinin de sözkonusu hava limanlarının kötü hava koşulları ve yoğun kar yağışı yüzünden inişi - kalkışlara elverişli olmaması nedeni ile gecikmeli olarak yapılabildiğini bildirmişlerdir.

Bedelsiz

(Başlarafı 1. Sayfa'da) çıkarıldığını, işçilerin gümrüklerde yapacakları beyanla otomobil, traktör, biçerdöğer ile öteki mesleki araç ve gereçlerini yurda sokabileceklerini söylemiştir.

Erday, konu ile ilgili olarak (Anadolu Ajansı)na şu bilgiyi vermiştir:

«Yurt dışında çalışan işçilerimiz daha önce bedelsiz ithalat haklarını kullanacakları sırada giriş beyannamesi doldurmakta, bu işlemi tamamlamakla yükümlü kılınmakta idi. Bu da komisyoncu ve takipçilerin işine yaramakta, işçiler boş yere üçüncü kişilere para vermek zorunda kalmakta idiler. Yeni bakanlık kararı aracıları ortadan kaldırmakta, kolaylık getirmektedir. Bundan böyle işçilerimiz bu haklarını kullanırken, direk olarak gümrük yetkilileri ile muhatap olacak işlerini hem daha kolay hem de daha süratle bitireceklerdir.»

YİTİK

İ.T.İ.A Dişhekimliği Y.O.-dan aldığım Mediko Sosyal Kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.

Mustafa Kozalan

Vietnam Dışişleri Bakanlığı

(Başlarafı 3. Sayfa'da) ile Kamboçya'nın Ulusal Kurtuluşu İçin Birlik Cephesi arasında cereyan ettiği belirtilmekte ve Kamboçya'nın Birleşmiş Milletler'e yaptığı çağrının «BM yasasına aykırı olduğu» vurgulanmaktadır.

Kamboçya kendi iç sorunlarını kendisi çözmelidir ve hiçbir başka ülkenin Kamboçya'nın iç sorunlarına müdahale yetkisi yoktur, diyen bildiriye göre Hanoi, «Kamboçya halkının tek gerçek temsilcisi» saydığı Cepheyi tam olarak desteklemektedir.

Çukurova'nın beş yılda

(Başlarafı 2. Sayfa'da) Bölgede milletlerarası turizmi geliştirmek için manzaralı ve tarihi yerlerde, ufak kendine yeterli sayfiyeler tesisi daha iyi yatacak yerlerin yapılması gerekmektedir.

Bölgeden geçenlere uygun noktalarda transit tipi, konforlu rahat ve hareket kabiliyeti veren yatacak yerler temin edilmelidir.

Kurulmasına çalışılan Çukurova Kalkınma ve İhracat Bankasında turistik tesislerin finansmanı için özel turizm geliştirme fonu ayrılmalıdır.

Milli programlarla entegre etmek üzere Turizm Bakanlığı ile işbirliği yapılmalıdır.

Personel yetiştirilmesi ve destek hizmetlerinin programlanması şarttır.»

SAHİBİ:
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına
KEMAL TÜSKLER
YAZIİŞLERİ MÜDÜRÜ: AYDIN ŞENESEN

DİZGİ: Politika Basım Yayın AŞ. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti. Matbaası
ANKARA BASKISI Yenigün Gazetesi Matbaası

Abone koşulları
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak fark olarak sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ:
Bütün Türkiye ve Avrupa santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

Pozitivizme göre hukuk iktidarı elinde tutanların iradesinin ifadesidir

Nitekim, caiz olanı ve olmayanı tayin etmekle (ister tebaya tanınan özgürlükler ister hükümdara tanınan hâkimiyet eylemleri söz konusu olsun), hem korkutma rolü ile (müeyyidenin uygulanması yolu ile emsal teşkil ederek), hem de hakkı tanıma rolü ile («teba olarak kuvvete karşı direnebilirim, çünkü buna hakkım vardır» veya tersine «iktidar olarak otoritemi kullanabilirim, kuvvet istimal edebilirim, çünkü buna hakkım vardır» ya da «teba olarak iktidarın buna karşı kuvvet kullanmasına karşı çıkamam, çünkü kuvvet kullanmak hakkı iktidara tanınmış, buna boyun eğmemek hakkı ise benden esirgenmiştir») müdahalede bulunur.

Fakat bu aracın etkinliği, korkutma yeteneğine, yani ona tâbi olanların direnme yeteneğine bağlıdır. Bu direnme yeteneği de aynı zamanda hem somut kuvvetten hem de gerçeğin şu veya bu derecede bilincine varmaktan ileri gelen kuvvt veya zaaf unsurundan oluşur. Diğer bir deyişle, korkutmaya karşı hassasiyetimize ve haklılığın ideolojik dayanaklarına bağımlılığımızdaki uysallığımıza göre direnme yeteneğimiz azalır veya çoğalır.

Hukuk başlangıçla boş inançlarla birleşir, daha sonra yavaş kutsallaştırma eylemlerine kayar, sonra dini bir görevin ifası niteliğine bürünür, oradan da dini kisvesinden sıyrılmış olsa bile bir metafiziğe bağlı kalan idealist ve aşırı saygılı bir hukuk anlayışına dönüşür. Böylece tahakküm «hukuku», feodal ... Tanrı iradesi, dini otoritenin inayeti ile haklı gösterilir (kutsallaştırma, yemin, sanığın işkencelerle sınandığı Tanrı mahkemesi, v.b.); sonra, burjuva demokrasisinin şafağında, Akıl Varlığının ...desi, doğanın gerekleri ile, daha sonra da «sosyal dayanışma», «sosyal denge» zorunlulukları ve son olarak, De Gaulle döneminde, referandum yolu ile toplanılan yurttaş çoğunluğunun iradesi ve bu irade adına kullanılan ulusal egemenlikle!

Böylece hukuk başlangıçta boş inançlarla birleşir. Daha sonra yavaş kutsallaştırma eylemlerine kayar, sonra dini bir görevin ifası niteliğine bürünür, oradan da dini kisvesinden sıyrılmış olsa bile bir metafiziğe bağlı kalan idealist ve aşırı saygılı bir hukuk anlayışına dönüşür. Böylece tahakküm «hukuku», feodal dönemde, Tanrı iradesi, dini otoritenin inayeti ile haklı gösterilir (kutsallaştırma, yemin, sanığın işkencelerle sınandığı Tanrı mahkemesi, v.b); sonra, burjuva demokrasisinin şafağında, Akıl Varlığının iradesi, doğanın gerekleri ile, daha sonra da «sosyal dayanışma», «sosyal denge» zorunlulukları ve son olarak, De Gaulle döneminden, referandum yolu ile toplanılan yurttaş çoğunluğunun iradesi ve bu irade adına kullanılan ulusal egemenlikle!

Kaldı ki, sosyal bir varlık olarak kişinin basiretli ve anlayışlı olması yeterli değildir. Hukuki aracın ideolojik gücüne kişisel direnme yeteneği, başkalarının da bilinç derecesine bağlıdır. Gerçekten de, had bir ihtilâf durumu teşkil eden iç savaş dışında, yani biri ötekinin önerdiği hukuki düzeni kabul etmediği iki sosyal dünya görüşünün çatışması hali dışında, iktidar, ancak buyruk altındaki kitlelerin buna boyun eğmeyi kabul ettikleri ölçüde kuvvete başvurabilir. Buna karşılık, bu kuvvetin kullanılmasına boyun eğmek ya da karşı çıkmak, veya kuvvet kullanımının hukuki kaynaklarını değiştirmek de ancak buyruk altındaki kitlenin buna ihtiyaç duyması halinde mümkündür, bu ihtiyacı da ekonomik ve sosyal ilişkinin terkibi ve bunun bilinci belirler.

Sosyalist topluma gelince, burada da iktidarın iradecilik eğilimine direnmek zorunda kaldığını, her şeyin sadece kararnamelerle halledilebileceğini, hatta emir ve kararlarını sadece öncülerin (avant-garda) istek veya yeteneklerine göre değerlendirebileceğini sanmanın tehlikelerini denemiş olduğunu göreceğiz.

Bu sadece sınıf çelişkileri ile damgalanmış bir toplumun hukuki ilişkileri için değil, aynı zamanda sosyalist toplumun hukuki ilişkileri için de geçerlidir. Kapitalist toplum bakımından, bu aanlzin, bir yandan bazı hukuki girişimlerin korkutma gücünün törpülenmiş olması nedeniyle etkisini kaybetmesiyle (uygulanmayan kararnameler, başarısız hukuk kovuşturmaları), bir yandan da işçi hareketinin hedeflerin (teorik olarak yürürlükteki kanunlara aykırı eylemler, ücret anlaşmalarında uzlaşmalar, mevzuat reformu talepleri) halk kitlelerinin belirli bir anda haklı ile haksız, mümkün olan ile ütopik olan arasında yapmaya muktedir bulunduğu değerlendirme düzeyine göre ayarlamak zorunluluğu ile doğrulandığını göreceğiz.

Sosyalist topluma gelince, burada da iktidarın iradecilik eğilimine direnmek zorunda kaldığını, her şeyin sadece kararnamelerle halledilebileceğini, hatta emir ve kararlarını sadece öncülerin ,avant-garda) istek veya yeteneklerine göre değerlendirebileceğini sanmanın tehlikelerini dnemiş olduğunu göreceğiz.

İradeci (volontarist) düşünce darlığı (simplisme) gerçekten Marksist hukuki düşüncenin özüne aykırıdır. Doğrudan doğruya diyalektik materyalizmin ürünü olan bu düşünce onu hem idealist hayalcilikten hem de pozitivist nemelâzımcılıktan ayırır.

3. Marksist hukuki düşüncenin özgünlüğü:

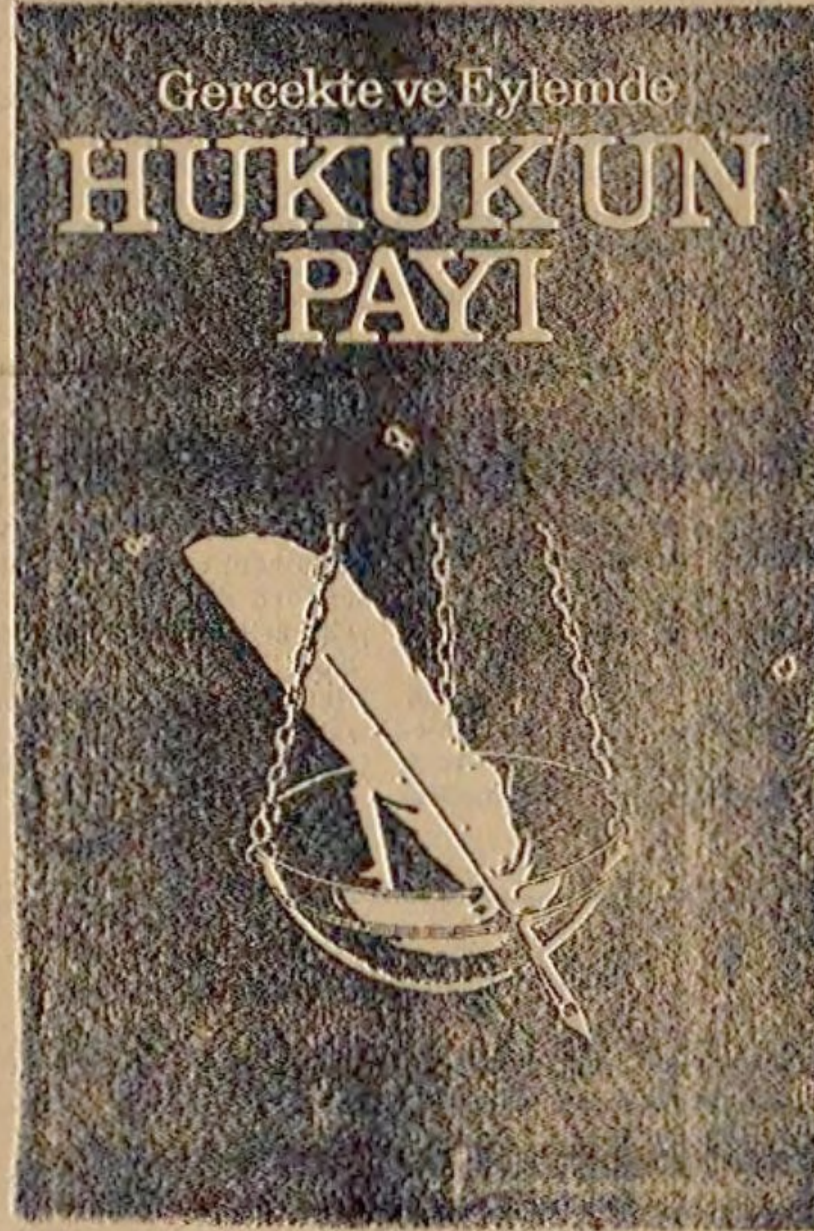
Natüralist idealizme göre, hukuk sadece sosyal sözleşmenin gereği olarak şu veya bu olmak zorundadır.

Pozitivizme göre, hukuk iktidarı ellerinde tutanların iradesinin ifadesinden ibarettir.

Sosyolojistlere göre, hukuk toplum ne istiyorsa odur.

Hukukun yaşamını salt iktidardaki sınıfın iradesine indirgeyen bir Maksizm, tabir caizse, ilkel bir Marksizm, daha doğrusu Marksizmin bir karikatürü olmaktan öteye gidemez.

Gerçi böyle bir Marksizm sahte olmaz, tıpkı omurgalıların iskeletinin sahte olmadığı gibi. Ama yaşayan gerçeğin pek yetersiz bir anlatımı olur, tıpkı iskeletin yaşayan vücudun tümü demek olmadığı, bir kol iskeletinin tek başına değersiz bir araç olduğu gibi.

Çünkü hukuk sadece bir irade sorunu değildir ve onu iktidarın kararlarına indirgemek bir çeşit idealizmdir. Sosyalist hukuku inceler ve onun da bocalayışlarını gösterirken, Marksizmin bugünkü uygulamasında burjuva idealizminin bu çeşit kalıntılarına raslayacağız. Şimdilik sadece şu noktayı belirtelim ki, iradeci kayalcilik Marksizm değildir: ne kapitalist ülkeler hukukunu nevriminin kapitalizmin işi olduğunu kabul ederken, ne de sosyalist hukuukn tercih ve aşamalarının işçi sınıfı için ve daha üst bir aşamada tüm halkı temsil eden Devlet için, sadece bir tercih ve keyif meselesi olduğunu farzederken.

İrade kuşkusuz belirleyici ve asal bir eğilim öğesi olarak ortaya çıkar. Ancak hukuki ürünü, tarihi müktesebat, ideolojik miras, ekonomik veriler, çelişik çıkarların ikincil ama dayanıklı gücü, uluslararası durum, v.b. gibi faktörlerin etkisiyle değişikliğe uğrar. Bunlar, iktidar iradesinden bağımsız olarak var olan objektif gerçeklerdir ve irade ile birleşince aralarındaki objektif ilişki her belirli hukuk ilişkisinn tek gerçek yaratıcısıdır.

Kaldı k, kuvvet iradesinin kendi de özgür, tamamen keyfi değildir; yani bir manevra veya bir taktik gibi iktidardaki sınıf tarafından zorunlu olarak tasarlanmış, hesaplanmış ve kaarrlaştırılmış olmayıp daima objektif, kendiliğinden, tarihi ekonomik, vb. kaynaklı bir salgıyı içerir.

(Devam edecek)

Altında Türkiye'nin de imzası bulunan İLO'nun 64. Genel Kurulu'nda tüm çalışanların sendikalaşması vurgulanıyor

İşkolu örgütlenmesi ve grevli toplu sözleşmeli sendika hakkı

Hüseyin ÇAKIR

Ülkemizde bugün yaşam koşulları alabildiğine güçleşiyor. Başta işçi sınıfımız ve emekçi halkımız emperyalizme bağımlılıktan doğan çifte sömürüye karşı örgütleniyor. Başını işçi sınıfımızın çektiği bağımsızlık, demokrasi, barış, toplumsal ilerleme ve sosyalizm mücadelesi kızgınlaşıyor, sınıf çelişkileri keskinleştikçe savaş büyüyor, giderek emekçiler duruma ağırlıklarını koyuyorlar. İşbirlikçi tekelci sermayenin azgınlaşan sömürüsü emekçileri örgütlenmeye, örgütlenmenin kaçınılmaz doğruluğuna itiyor. Zorlaşan yaşam koşulları karşısında yaşamak için en önemli besin maddelerini bile alamaz durumda olan ücretliler, okula giden çocuklarının okul giderlerini karşılamak, hele bugün en önemli olan ev kiralarına bir kişinin bir aylık ücretinin dahi yetmemesi ücretli emekçilerin durumunu daha da zorlaştırıyor.

Sömürüyü sınırlandırmak, yaşam koşullarını iyileştirmek giderek de sömürüsüz bir toplum yaratmakta sendikaların işlevi can alıcı önem taşır. Aileleriyle birlikte milyonlara varan memur kitlesi bu kötü koşullarda en köt übir biçimde yaşamaktadır. Devletin verdiği kadrolarla geçinmek, yetinmek zorunda bırakılmışlardır. Sömürüyü sınırlandırmak daha iyi yaşayabilmek için memurların grevli, toplu sözleşmeli, sendika haklarının olmayışı durumun daha iyi biçimde önemini ortaya çıkartıyor.

Dünyada 130'dan fazla ülkenin katılmasıyla toplanan Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) 64. Genel Kurulunda tüm kamu çalışanlarının sendikalaşmasını kabul ediyor. Türkiye de bu çalışmalara TÜRK-İŞ'li işçi temsilcilreiyle katılmış ve bu kararın altına Türkiye adına da imza koymuştur. Bu anlamda ülkemiz çalışanlarının ve ücretlilerinin büyük bir kısmını oluşturanlar grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkından hâlâ yoksundurlar. Çalışan ücretlilerin en doğal hakkı olan ve uluslararası çalışma örgütünün de bunun gerekliliğini vurgulamasına rağmen, ülkemizdeki memurlar acımasız bir biçimde anti-demokratik baskı ile karşı karşıyadırlar. İşçi sınıfımız uluslararası ilerici demokrat tüm kuruluşlar, dünyadaki tüm ücretliler, çalışan ücretlilerin en doğal hakkı olan grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkının verilmesinin zorunluluğunu vurguluyorlar. Bu konuda uluslararası toplantılaı düzenleyerek olayı protesto ediyorlar. Hükümetlere bu konuda protesto telgrafları, imzalı dilekçeler gönderiyorlar.

Tüm bunların yanında savaşımımızı olumlu bir biçimde sonuçlanabilmesi için doğru örgütlenme biçimi de bir o kadar önem taşıyor. Ülkemizde memurlar bir yandan örgütlneirlerken, bir yandan da yöntem konusu tartışılıyor. İşçi sınıfımız ve uluslararası sendikalaşma pratiği gözden geçiriliyor. Kamu görevlilerinin örgütlenme biçimi araştırılıyor.

Burada önemli olan bir nokta söz konusudur. Ülkemizde işçi - memur ayrımı suni bir biçimde yaratılmış, memurlarla işçiler birbirlerine düşman edilmiş ve bu konuda da her türlü çaba sarfedilmektedir. Fakat bu suni bunalım artık işler durumunu yitirmektedir. Memurların maddi üretim içindeki yerine bakarcak, memur tarifi yapıldığında ücretliler sınıfına giren memurların işçilerle aralarında bir ayırım olmadığı görülecektir.

Feodalizmden kapitalizme geçişten sonra, sınıflı toplumun en belirgin özelliği olan ücretli emeğin satılmasını görüyoruz. Kapitalizmde emek satın alınarak karşılığında bir ücret verilmektedir. Kapitalizmi büyüten onu tekelleştiren şey işte bu ücretlerden çalınan artı-değerlerdir, bu sınıflı toplumun en belirgin ve karakteristik özelliğidir. Karşımıza çıkan ücretli nedir? diye bir soru yönelse nasıl cevaplardık? Tek ya da başlıca geliri ücret ola nemekçilerdir, dersek herhalde doğru bir tanım yapmış oluruz. Ancak burada karşımıza çıkan ücretlilerin nitelik olarak belli farklılıkları olması, ücretlilerin maddi üretimdeki katkılarıyla, üretim araçlarıyla olan ilişkileri bunu belirten doğru temel faktördür.

(Devam edecek)